

p27 - prikbord

p24 - buiten de lijnen

p9 - Multiplies Tielt

u

unité

free issue - jaargang 1, editie 2

p22 - op vakantie in een boom

p28 - reportage

p15 - beeldmateriaal exterieur / interieur

column

p23 - Pieter Vandenhoudt

p8 - café exposé

p12 - DRATZ & DRATZ

p11 - wedstrijd

AHA

p4 - AHA

EXIS TENZ

p5 - kalender

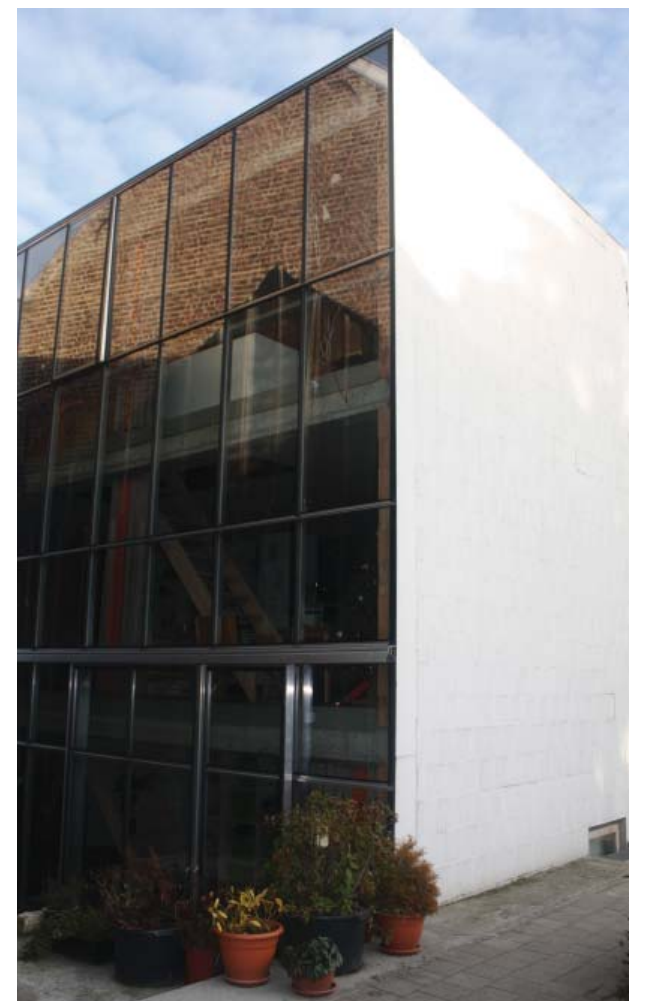
p31 - op visite

p26 - Stad en Architectuur

p6 - in de kijker

p19 - (t)huiswerk Jan De Muijnck

Maak kennis met Geberit Silent-db20

De stille revolutie in waterafvoersystemen

Geluidsoverlast is vandaag een vaak gehoord thema. Meer en meer wordt lawaai als een milieuverstorende factor ervaren. Geberit Silent-db20 is het waterafvoersysteem bij uitstek dat net daar soelaas brengt waar geluidsoverlast gevoelig ligt: appartementen, ziekenhuizen, kantoren, openbare gebouwen, klaslokalen, hotelkamers,...

Geberit Silent-db20 is een superieur product én volledig compatibel met Geberit PE, met identieke mechanische en chemische eigenschappen. Buizen, fittingen, verbindingen en bevestigingen verwerkt men op net dezelfde wijze. Geberit Silent-db20 is ontwikkeld in ons uniek akoestisch labo.

Vraag onze infobrochure over Geberit Silent-db20, bel 02 252 01 11
www.geberit.be

UNITE

Verantwoordelijke: Eva De Fré

Tekst: Eva De Fré, Koen Moesen, Steven Van Bocxlaer, Kristien Van de Voorde, Loes Vandenberghe, Hannelore Veelaert, Anne-Sofie Verheyen, Hanne Verstreken

Lay-out: Eva De Fré, Dieter Leyssen, Pieter Van den Poel & Hannelore Veelaert

EXISTENZ

Existenz VTK vzw (blok 6, Studentenwijk Arenberg 6/0 - 3001 Heverlee)

Voorzitter: Lotte Dietvorst Vice-voorzitter: Pieter Vandenhoudt Beheerder: Lore Tonnet

<http://www.existenzmaximum.be>

U

unité

Architectuur wordt in het algemeen gedefinieerd als kunst en wetenschap van de gebouwde omgeving. Het gaat hier dan enerzijds over het bouwen van steden, landschappen en gebouwen en anderzijds over het vormgeven van interieurs, meubels en objecten. Voor ons, studenten, is de omhelzing van architectuur echter veel breder. Architectuur is tijdsafhankelijk, draait om vergankelijkheid en heropleving en speelt in op sociale, economische en politieke aspecten van onze samenleving. Daarnaast zijn er ook niet onbelangrijke interacties tussen architectuur en fotografie, muziek, mode, theater,...

Met Existenz gaan we graag verder in op deze wederzijdse beïnvloeding en het spel van architectuur met de tijd. Het thema waarrond Existenz dit jaar zal draaien, vloeit hieruit voort en zal worden samengevat onder de noemer 4D. We gaan graag met u op zoek naar wat architectuur in al haar deelaspecten voor u en voor ons kan betekenen.

Dit tijdschrift is een eerste stap in die zoektocht. Met Unité willen we in eerste instantie verwijzen naar l'Unité d'Habitation, een steevaste waarde in de architectuurwereld. Net als Existenzminimum en Bauhaus is Unité een begrip dat ons als architectuurstudenten inspireert. Het roept, net als het ontwerp van Le Corbusier destijds, tal van vragen op. Doelstellingen zijn onder andere het aftasten van grenzen tussen collectiviteit en individualiteit, werk en ontspanning, aansporen tot nadenken, activiteit, beleving van cultuur.

ExistenzMaximum profileert zich als een tegenhanger van het Existenzminimum; het mag dus al eens wat meer zijn.

AHA

MET OANA BOGDAN & LEO VAN BROECK VAN BVB ARCHITECTS

Copyright - BVBarchitects

opleiding

> Oana Bogdan: K.U.Leuven, Hoger Instituut voor Architectuurwetenschappen Henry van de Velde, Antwerpen, "University of Architecture and Urbanism Ion Mincu", Boekarest, Roemenië

> Leo Van Broeck: K.U.Leuven, ir. architect en baccalaureaat filosofie

beroeps- en stage-ervaring

> Oana Bogdan: VBMarchitecten

> Leo Van Broeck: Agfa Gevaert en Lukas Van Herk

lopende projecten

> voornaamste lopende projecten: huisvestingsproject Centrale Werkplaatsen te Kessel-Lo, KHLim Media & Design Academie te Genk, VUB Guest House te Brussel, huisvestingsproject KANAAL - Axel Vervoordt Real Estate te Wijnegem, sociale huisvesting Moreau te Anderlecht, Administratief Centrum Aarschot, mixed use project Bijgaardehof te Gent, Manzo project te Ibi Village, Congo, Centrum voor ecologische bewustwording te Husavik, IJsland, huisvesting PPS Hoeilaart.

eigen lopende project met hoogste verwachtingen

> Administratief Centrum Aarschot en Centrum voor ecologische bewustwording te Husavik, IJsland

eigen favoriete ontwerp/project

> Oana Bogdan: Administratief Centrum Aarschot (ontworpen door BOGDAN & VAN BROECK ARCHITECTEN ism met NEY+PARTNERS en TECHNUM-TRACTEBEL)

> Leo Van Broeck: de uitbreiding van de Universiteitshallen van de K.U.Leuven (ontworpen door VBMarchitecten met Leo Van Broeck als zaakvoerder ism met Hans

De Petter en BSTK als ingenieursbureau's)

eigen woning (renovatie/appartement/loft/vrijstaand...)

> Oana Bogdan: appartement in de sokkel van een modernistisch gebouw te Brussel

> Leo Van Broeck: appartement op de 14e verdieping van een modernistische toren te Brussel

ontwerpmethodiek (schets-computer, maquette-3D-model, ...)

> eerst lang nadenken over de vraagstelling, daarna gebruiken wij alle mogelijke tools in functie van het concept.

actuele projecten van collega-architecten die uw aandacht trekken

> Oana Bogdan: de projecten van Fujimori Terunobu

> Leo Van Broeck: de bibliotheek te Utrecht door Wiel Arets

referenties en inspiraties

> Oana Bogdan: Carlo Mollino / glossy magazines

> Leo Van Broeck: bureau: Xaveer De Geyter, Rick Joy / inspiraties: de grot, agnosticisme, de zoektocht naar luciditeit

meest beloftevolle jonge architect/bureau

> Compagnie O

aan te raden architectuurbestemming

> Oana Bogdan: IJsland (waar weinig architectuur te zien is)

> Leo Van Broeck: Japan

memorable studenten-ervaring

> Oana Bogdan: mijn ontdekking destijds van de oude ASRO architectuurbibliotheek in De Molen: het schokkend beseft hoeveel ik nog te lezen en te leren had

> Leo Van Broeck: lezing van de toen nog relatief onbekende Zaha Hadid in het STUK

(architecturaal) programma dat u graag ooit nog wil uitvoeren

> Oana Bogdan: een kasteel

> Leo Van Broeck: een wolkenkrabber

favoriete film / boek / muziek

> Oana Bogdan: 'Gone with the wind' / 'The Colossus of Maroussi' van Henry Miller, 'Studies About Love' van Ortega Y Gasset, 'Yesterday's Sandwich' van Boris Mikhailov / today: 'The Suburbs' van Arcade Fire

> Leo Van Broeck: Dogville van Lars Von Trier / "The Fountainhead" van Ayn Rand, "Gödel, Escher, Bach van Douglas van Hofstadter, Mario Vargas Llosa, Het Parfum van Patrick Süskind / Jazz, klassiek (vooral het niet vocale werk van Bach), Blues, goede singer-songwriters en alles wat goed danst (zelfs als het techno is).

tekst: Tim Verhetsel

Centrale werkplaatsen
Copyright - Olmo Peeters

Centrum voor ecologische bewustwording IJsland
Copyright - BVB architects

Administratief centrum Aarschot
Copyright - BVBarchitects

Universiteitshallen KUL
Copyright - Toon Grobet

PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
 VRIJDAG 18.02 ■ ZONDAG 08.05
 LUC TUYMANS.
 RETROSPECTIVE

DE SINGEL ANTWERPEN
 DONDERDAG 3.03 ■ ZONDAG 22.05
 BAS PRINCEN
 RESERVOIR
 PETER DOWNS BROUGH
 THE BOOK(S)

STUK LEUVEN
 AUDITORIUM S&A
 17.03 om 20.00 BKK-3
 31.03 om 20.00 JDS ARCHITECTS
 07.04 om 20.00 MECANO

FRAGILE GENT & BRUSSEL
 23.03.2011 om 20.00 BRUSSEL
 K. KOREMAN & E. VAN BOXEL (ZUS)
 04.04.2011 ■ 08.04.2011
 FRAGILE WEEK
 05.04 20.00 GENT: JAN DE VYLDER
 06.04 10.45 BRUSSEL: PHILIPPE CORCAFF

ZEBRAZAAL VAN Z33
 ARCHITECTUURWIJZER: De A-Z lezing
 29.03.2011 om 20.00U
 DUS ARCHITECTS (NL)

BOZAR BRUSSEL
 DINSDAG 03.05.2011
 LEZING VAN JEAN NOUVEL

De loeiende koe gent.
 21.03 19.00U JAN DE COCK
 28.03 18.00U DUBBELLEZING
 GUY CHÂTEL / RIANNE MAKINK
 04.04.2011 ■ 08.04.2011
 JOKERWEEK

EXISTENZ LEUVEN
 21.03.2011 ■ 27.03.2011
 EXISTENZ MAXIMUM
 27.04.2011
 CAFÉ EXPOSÉ

HERZOG & DE MEURON, '11 11 LINCOLN ROAD', MIAMI BEACH, FLORIDA, VS

Parkeren wordt spannend als het van de voormalige winnaars van de Pritzker Prijs, Jacques Herzog en Pierre de Meuron, afhangt. Ze hebben een bijzonder parkeergebouw neergezet in Miami Beach, Florida. De constructie bestaat grotendeels uit beton en glas. Jacques Herzog beschrijft het zoals de stranden in Miami: 'Allemaal spieren, zonder kleding'. Deze sculpturale parking geniet overal van natuurlijk licht. Een open trap in het midden van de structuur zorgt voor een panoramische beleving. De flexibiliteit van de parking laat ook modeshows, fotosessies, concerten en andere sociale activiteiten toe. Deze kunnen dan genieten van spectaculaire zichten over de stad.

<http://www.1111lincolnroad.com>

HKS, 'SUZHOU CHILDREN'S HOSPITAL', SUZHOU, CHINA

Dat ook ziekenhuizen kunnen fascineren, bewijst het speelse wedstrijdontwerp van HKS voor een nieuw kinderziekenhuis in Suzhou, China. Deze omgeving staat bekend om zijn watertuinen en grachten. De oude traditie van watertuinen heeft men geïntegreerd rond het ziekenhuis. De architecten wilden echter niet enkel rust en schoonheid, maar ook een boeiende omgeving voor de kinderen creëren. Ze zochten inspiratie bij de eeuwenoude vlieger. De felle kleuren en vormen van vliegers, die in de lucht suizen, brengen verwondering bij elk kind. Zo zweeft een grote vlieger over de tuinen en speelplaatsen. Rondom zijn de luchtstromen voelbaar in de gevel. De vlieger biedt bescherming tegen de regen, terwijl hij kleur en vreugde aan de gebeurtenissen er onder geeft.

<http://hksinc.com/>

MANUELLE GAUTRAND ARCHITECTURE, 'LA CITE DES AFFAIRES ST.-ETIENNE', ST. ETIENNE, FRANKRIJK

In St. Etienne is het nieuwe kantoorgebouw voor de overheid voltooid. Het gebouw is opgevat als een lang 'continuüm' dat zich opvouwt en ontplooit over de site en zo een relatie met de aangrenzende straten aangaat. De lineaire constructie lijkt op een slang met een huid van transparante zilverachtige schubben en een heldere gele onderzijde, die glanzend en ondoorzichtig is. Deze behandeling van de oppervlakken volgt een simpele logica, die gericht is op de verduidelijking van de 'plooibewegingen'. Zo is steeds de gele zijde ofwel de onderzijde, ofwel een verticale wand. De nabijheid van zoveel geel geeft een bijzonder warm gevoel op de voetpaden en overdekte pleinen.

<http://www.manuelle-gautrand.com/>

SKIDMORE, OWINGS & MERRILL, 'THE PARK HOTEL HYDERABAD', HYDERABAD, INDIA

Eind 2010 is in Indië het 'Park Hotel Hyderabad', ontworpen door het Amerikaanse architectenbureau 'Skidmore, Owings & Merrill', voltooid. De gevel biedt een assortiment aan transparanties, in overeenstemming met de behoeften van de ruimtes binnen. Geperforeerde metalen platen zorgen voor privacy in de kamers, terwijl diffuus daglicht het interieur kan binnendringen. Het gebouw is beïnvloed door de reputatie van de regio als centrum voor het ontwerpen en produceren van edelstenen en textiel. Veel van de interieurs weerspiegelen die reputatie en werden uitgevoerd door kunstenaars en ambachtslieden uit de regio. Het hotel is een modern Indisch paleis en komt soms zo verfrissend en anders over, dat het spreekt tot de ambities van India vandaag.

<http://www.som.com>

STADTLounge, CARLOS MARTINEZ EN KUNSTENARES PIPPILOTTI RIST

De Stadtlounge in het Zwitserse Sankt Gallen bewijst dat publieke ruimte ook kan fungeren als een luxe lounge. Een vlammeend rood tapijt van gegranuleerd rubber bedekt er de vloer en creëert een loungy sfeer. Het plein breekt met de gangbare opvatting van een openbare ruimte en wordt een "publieke leefruimte". Uit de grond springen diverse rode meubelstukken tevoorschijn, waar bezoekers op kunnen zitten, hangen en uitrusten. De Stadtlounge animeert het stedelijke leven door het een onafgebroken, duidelijk herkenbare plaats te geven die alles bevat: van meubels tot bomen en zelfs een porsche uit het rode rubber. Boven het rode vloerkleed zorgen bovenmaatse, vormloze lichtgevende elementen voor een sfeervolle verlichting. Deze sculpturen dompelen de lounge in een ongewoon licht, dat wordt aangepast aan de seizoenen en tijden van de dag.

PARKHOTEL, ANDREAS STRAUSS

Op hotel in het park? In Oostenrijk kan het. In Ottensheim heeft Andreas Strauss het concept van de hotelkamer staalhard uitgedaagd en een wel heel minimalistisch hotel gecreëerd, het Parkhotel. Enkele grote betonnen tubes zijn omgezet naar luxe hotelsuites in een groot park. Terwijl de kamers opzettelijk zo simpel mogelijk zijn gehouden aan de buitenkant, bieden ze heel wat luxe binnenin. De suites bevatten een kingsize bed, voldoende opbergruimte, wireless internet en een zicht op de prachtige sterrenhemel door een dakraampje. Ook kunst is geïntegreerd in de kamers: de Oostenrijkse kunstenaar Thomas Latzel-Ochoa schilderde de achterwanden van de tubes. Eens gesloten, voorziet de negen en een half ton zware tube haar bezoekers het nodige gevoel van veiligheid in een vreemde omgeving. Alle andere hotelspecifieke elementen, zoals toiletten, douches en cafetaria zijn beschikbaar door bestaande instituties in de publieke ruimte van het park.

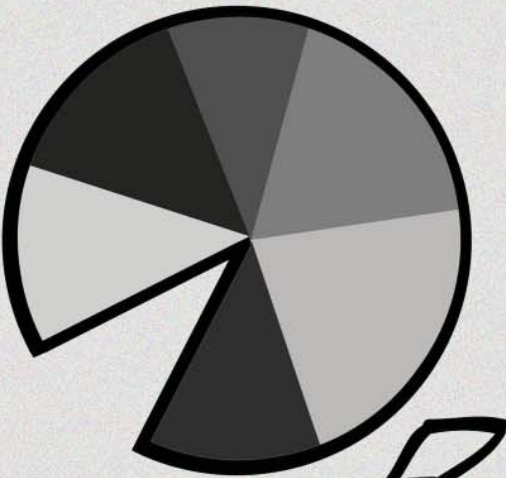
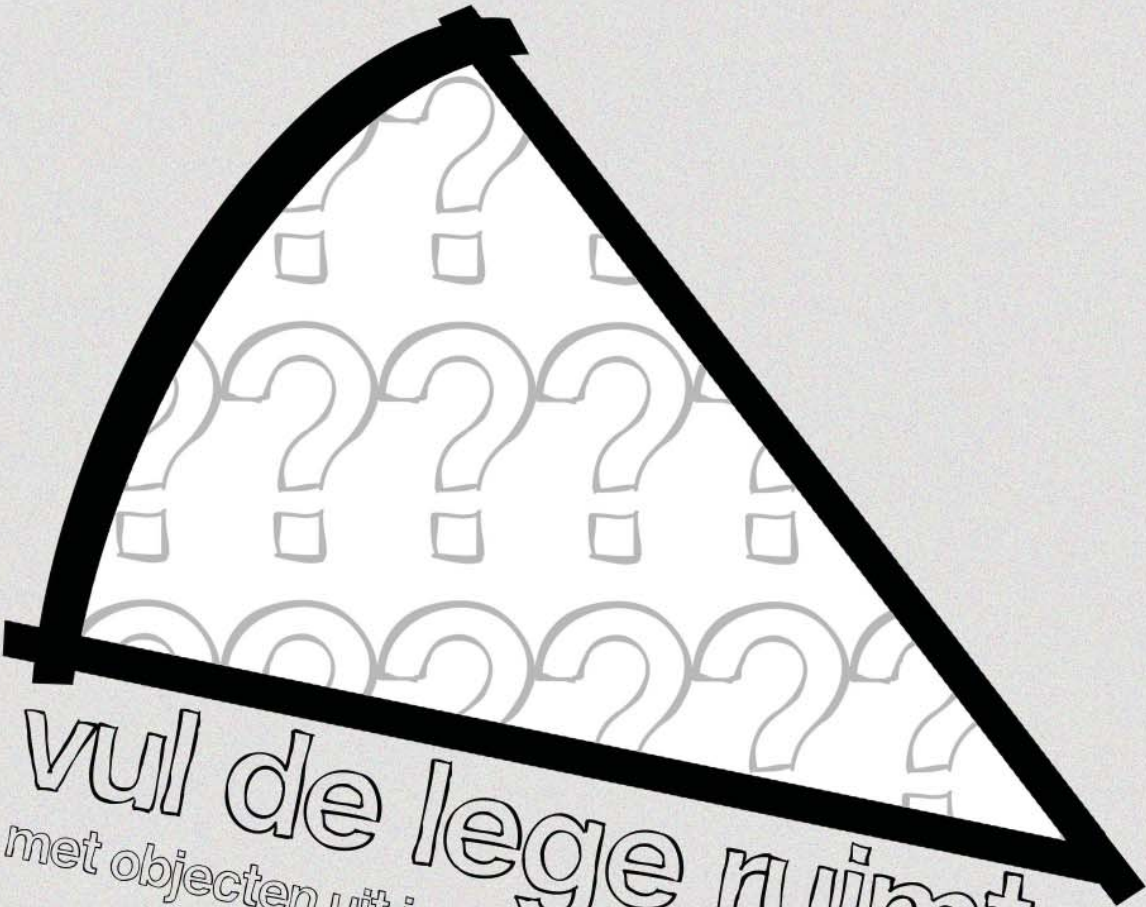
<http://www.dasparkhotel.net>

tekst: Koen Moesen & Kristien Van de Voorde

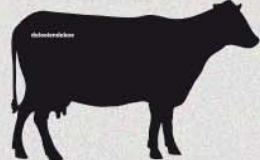
zes scholen
op weg naar

café exposé

PAS MIJ AAN van nu tot 25.03.201

vul de lege ruimte
met objecten uit je eigen architecturale wereld

Een architectuurschool heeft de neiging een heel intense eenheid te vormen. Binnenshuis worden honderduit ideeën uitgewisseld, activiteiten georganiseerd en commentaar geleverd. Wat er zich echter in andere schoolgebouwen afspeelt, is vaak niet geweten. Hoe werken andere architectuurscholen? Wat is daar gaande?

Erasmus en andere programma's bieden ons mogelijkheden om met scholen in het buitenland in contact te komen, maar binnenlandse uitwisselingen bestaan er nauwelijks en dat vinden wij uiterst jammer! Daarom groeide het idee om met studenten uit verschillende architectuurscholen 'café exposé' te organiseren. Wat houdt dit in? Met een drankje in de hand kijken naar een tentoonstelling samengesteld door verschillende scholen. We hopen hierbij de interactie tussen de scholen te bevorderen en hieruit te leren.

Gedurende 4 weken wordt er op elke school een zone afgeplakt. Hierbinnen mag iedereen objecten leggen. Een selectie hiervan worden tentoongesteld op Café Exposé.

Wij voorzien hierbij de locatie, bar en live muziek. Aan de studenten om te laten zien wat architectuur voor ons betekent, niet in woorden, maar in objecten...

Waar afgeplakt? | tot 20 maart overloop naar de ton | van 21 tot 27 maart op de locatie

Waar tentoongesteld? | 27 april Kadoc Kapel | Vlamingenstraat 39, 3000 Leuven

MULTIPLIES OFFICE HGDVS

Een belangrijk uitgangspunt van het architectenduo Office kgdvs, was de specifieke vorm van de kavel in de dorpskern van Tiel. De site wordt tot op de rooilijn ommuurd en 2 identiek volumes settelen zich aan de zuid-westmuur. De muur lijkt oorspronkelijk de buitenschil die beide volumes omarmt maar wordt langs drie kanten verdraaid om de grenzen van de kavel te duiden. Hieruit volgt dat ter hoogte van de volumes de muur 7 meter hoog blijft en elders weer naar beneden duikt. Dit spel van aansluiten en loskomen leidt tot verrassende plekken en ongewone relaties tussen de verschillende buitenruimten. Zo ontstaat er ook een leesbaar onderscheid tussen de functionele 'inhoud' en de groene restruimte, bedoeld voor ontspanning.

De architecten dachten modulair zowel in het plan - twee volumes van 9 m diep en een verharde strook ertussen dubbel zo breed - als in de detaillering van ramen en interieur van het ontwerp. Dit interieur combineert een gevoel van openheid en transparantie met een 'what you see is what you get' - gedachte. Een toonbank in onafgewerkte Noorse den, open stalen rekken en tl-verlichting illustreren dit. Dit idee genereert de hele materialisering van het project. Materialen als snelbouwsteen, stalen liggers, polybeton zetten de toon. Office kgdvs is van mening dat radicaal zijn niets te maken heeft met het toepassen van bijvoorbeeld het laatste nieuwe polymeer maar dat met een set aan basismiddelen veel meer gedaan en gezegd kan worden. Ze zijn echter niet strikt tegen geavanceerd materiaalgebruik, zolang dit in functie staat van het concept. Met gebruik van wanden uit polycarbonaat werd de noodzakelijke EPB-graad behaald, zonder de beoogde transparantie te verliezen.

Binnen en buiten worden dezelfde materialen toegepast. Een betonnen, rechthoekig draagvlak loopt door in binnen- en buitenruimte en herbergt de nodige werkfuncties. Op dit vlak van 9m bij 36m bevinden zich de twee identieke volumes die gespiegeld staan ten opzichte van elkaar. Het volume aan de straat fungeert op de begane grond als winkelruimte en biedt boven de mogelijkheid tot een appartement terwijl het tweede volume achteraan de kavel de bureaus bevat. Tussen de twee volumes ontstaat een buitenruimte die dienst doet als parking. De restruimte naast het betonnen draagvlak biedt plaats aan een wilde tuin.

op eigen bodem

In het hele project komt een interessante ruimtelijkheid en transparantie naar voor, op maat van de zelfstandige. Vanuit de kantoren kan men niet enkel een blik werpen op de parking maar reikt het zicht tot in de winkelruimte en zijn ingang. Hierdoor heeft de eigenaar controle over de eigen zaak en ontstaat er een bijzondere relatie tussen de twee volumes. Door de plaatsing van de volumes op de site en het omgaan met de afbakening tussen binnen en buiten en de begrenzing tussen kavel en stad wordt een beschermde omgeving gecreëerd.

Het architectenduo speelt handig in op de context van de kavel gelegen aan een lange tuinmuur naast een drukke baan. De tuinmuur werd gebruikt als drager van het winkelpand; hij lijkt het vooraangelegen volume te ondersteunen. De continuïteit van de muur wordt behouden, ter plaatse van de winkel wordt hij 'opgetild' om een inkomzone te creëren en de ingang te accentueren. Door de gevel aan de straatzijde schuin op de rooilijn te plaatsen wordt de klant naar binnen gelokt. Er ontstaat een interessante relatie met de straat en de stad. Wanneer de bezoeker de carport binnen rijdt tot op het ommuurde binnenplein, ervaart hij een heel andere, beschermde omgeving. De typische binnenkant van het Belgische bouwblok krijgt hier een succesvolle nieuwe betekenis.

Omwille van het ver doorgedreven concept hebben de architecten een aangepaste werkomgeving kunnen ontwerpen die bijdraagt tot het functioneren van de zaak. De eigenares houdt van de ruimtelijke beleving van het pand en de vele interessante relaties. Door het concept zo ver mogelijk te willen doordrijven, is er soms te weinig aandacht besteed aan bouwtechnische ingrepen en dit leidt spijtig genoeg tot een vermindering van het comfort van de gebruiker. Het geplaatste warmtesysteem dat niet blijkt te werken binnen de glazen volumes en zal moeten worden herzien, is slechts één van de ondervonden tekortkomingen. Een sterk staaltje architectuur dus, dat nog even op zich laat wachten.

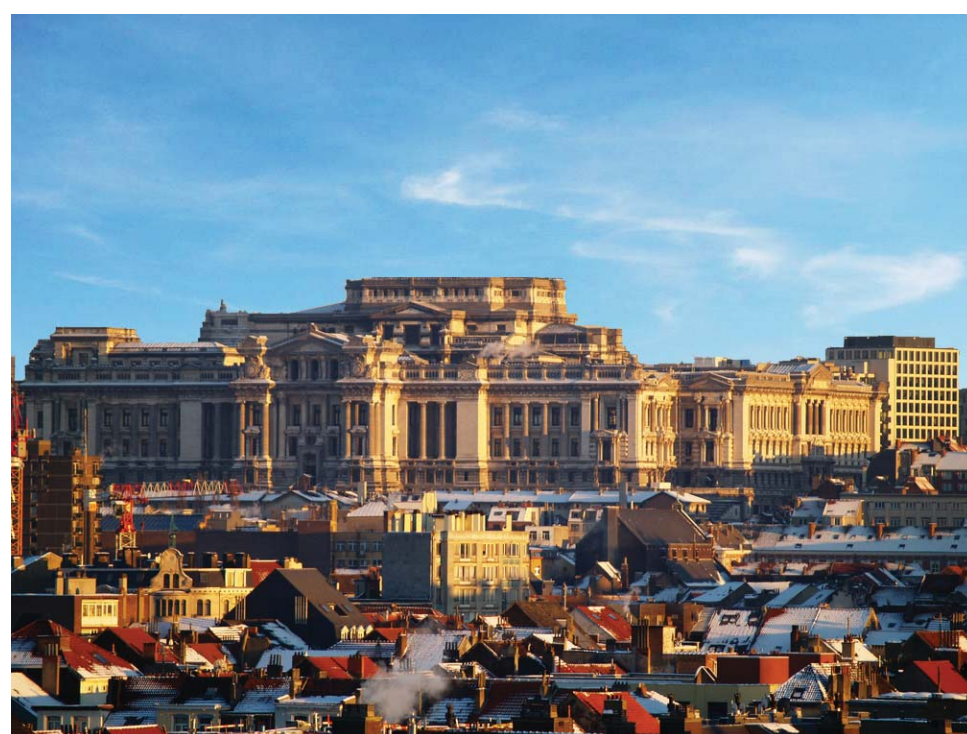
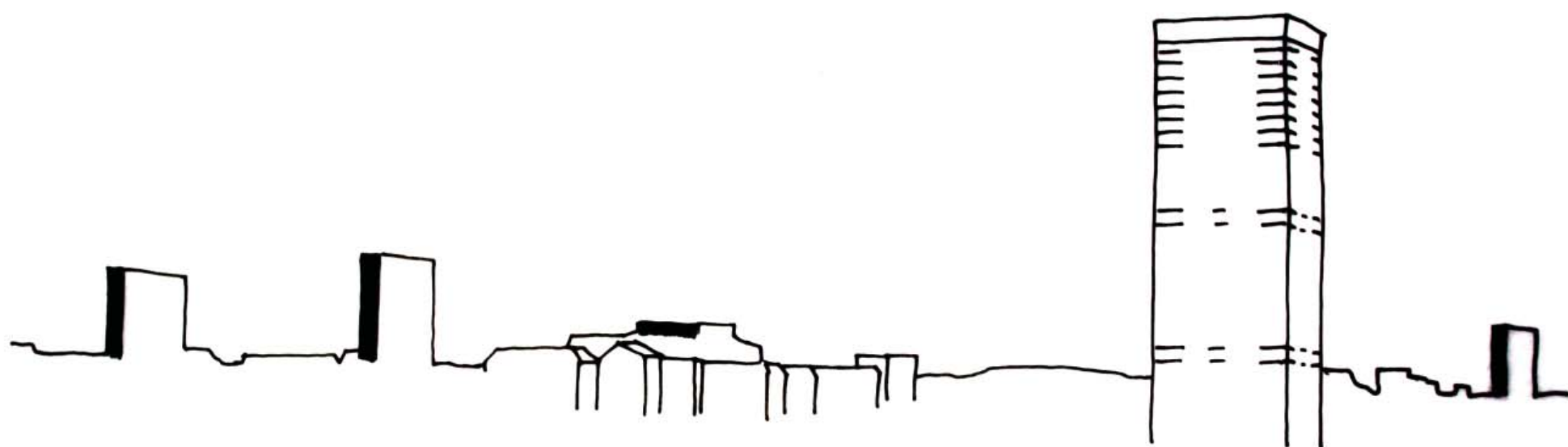
tekst: Dieter Leyssen, Eva De Fré

foto's: Eva De Fré

MULTIPLIES

Adolf Loosveldstraat 9 | B-8700 Tielt | Tel: 051/40.84.41

inzending wedstrijdvrage Brussels Courthouse

Inzending van Pieter Van den Poel (IMIRA, KUL):

Het justitiepaleis is zo'n groot en groots gebouw dat het moeilijk is om met één functie het hele gebouw te vullen. Het gebouw leent zich er beter toe verschillende kleine en tijdelijke functies te huisvesten in de culturele sector.

Het idee is het gebouw in de skyline te activeren om aan te geven of er iets te doen is in het complex of niet. De centrale toren en koepel worden van het gebouw gehaald en vervangen door een opblaasbare structuur die dezelfde vorm heeft als het weggenomen bouwwerk. Als er dan een tijdelijke functie aanwezig is in het gebouw wordt de "toren" opgeblazen en wordt de skyline vervolledigd. Wordt het justitiepaleis niet gebruikt, dan wordt de structuur neergelaten en eist het geen aandacht meer op aan de horizon.

De toren en koepel hadden in de geschiedenis enkel de functie de justitionele macht te tonen. Nu de functie van het gebouw verandert, heeft de toren enkel een herinnerende functie. Door de toren soms te tonen en soms weg te steken wordt de herinnering versterkt.

DRATZ & DRATZ Architekten, PH_Z2

In het kader van 'Ruhrgebied (Duitsland), Culturele Hoofdstad van Europa 2010', werd in 2007 een wedstrijd uitgeschreven omtrent mobiele werkruimte. 'Mobile Working Space' is een initiatief voor zowel befaamde als minder befaamde architecten en studenten. Het idee bestaat erin nieuwe, tijdelijke structuurvormen te ontwerpen in samenspraak met een experimenteel materiaalgebruik. De geselecteerde projecten staan sinds de zomer van 2010 verspreid over de erfgoedplaats Zeche Zollverein in Essen. Hier doen ze dienst als kantoren, polyvalente ruimte, evenementenhal,... De ontwerpen worden hier op de proef gesteld en onderworpen aan debat.

Het winnende voorstel werd ingestuurd door Dratz&Dratz Architecten, een jong Duits bureau dat veel belang hecht aan de economische, ecologische en sociale componenten van het ontwerp en deze willen binden tot één geheel. PH-Z2 is een evenementenhal van 185m² multifunctionele ruimte opgebouwd uit balen van gerecycleerd papier. Het gaat om verpakkingsmateriaal van verscheidene voedselproducten.

Het idee om deze pakken papier te gebruiken als bouw materiaal ontstond toevallig bij het passeren van een recyclagebedrijf. In eerste instantie werden de architecten aangetrokken door de esthetiek van het materiaal. Voornamelijk de verscheidenheid aan kleuren en texturen en het idee van samengeperste informatie spraken hen aan. Ze zagen dit als sporen van de maatschappij.

De vorm van het gebouw is gebaseerd op het ontwerp van een Archaïsche Inca Piramide. Dit zorgt voor een buitengewone ruimtelijke ervaring. Tevens kan, door de trapgevel, het dak als terras dienen. De tijdelijke structuur is dus niet enkel publiek gebouw maar ook een artificieel landschap, dat dienst doet als ontmoetingsplek.

Het concept van de architecten bestond erin een antwoord te bieden op de hedendaagse problematiek van milieu, energie-prestatie en duurzaamheid. De papieren pakketten hebben een breedte van 1,40m, een diepte van 1,10m en een hoogte van 0,80m en wegen 500kg. In het project zijn zo'n 550 balen gebruikt. Uit onderzoek

is gebleken dat goed samengeperst papier een goede warmte- en geluidsisolatie kan bieden. Enkel voor de waterpenetratie moesten de architecten de balen behandelen met een polysiliconen coating. Ook het andere materiaalgebruik is gekozen vanuit een ecologisch standpunt. Het gebouw is opgebouwd uit een houten structuur en de ramen zijn gerealiseerd in gerecycleerde plastic. Deze ramen bieden zicht op een berkenbos, een subtiele allegorie naar de oorsprong van de papieren balen.

Het verpakkingsmateriaal maakt deel uit van een recyclage-cyclus. Eerst wordt het papier vanuit de supermarkt overgebracht naar het recyclagebedrijf, waar het wordt samengeperst onder hoge druk. De balen kunnen dan uitgeleend worden aan architectenbureaus, zoals hier aan Dratz&Dratz Architecten. Na afbraak van het gebouw kan het papier terugbezorgd worden aan het recyclagebedrijf voor verdere verwerking. Daarna zal het herbruikt worden als verpakkingsmateriaal. Men spreekt hier van 'recycleren van recyclagemateriaal'.

Het gebouw is geschikt als locatie voor evenementen voor maximaal 199 personen. Voorlopig is de afbraak gepland eind 2011 maar deze kan tot 2 jaar uitgesteld worden.

Een andere ontwerp (laureaat) is openOffice van bk2a architecture, waarbij containers werden omgebouwd tot een moderne kantoorruimte. De buitenkant is bekleed met een film van zonnecellen, waardoor het gebouw zelfvoorzienend is. Een open plan en verscheidene buitenterrassen bieden de mogelijkheid tot creatieve werkwijzen.

Het onderzoek naar tijdelijke structuren opgebouwd uit duurzame, experimentele materialen geeft stof tot nadenken voor de toekomst.

bronnen:
www.phz2.be
www.essen-fuer-das-ruhrgebiet.ruhr2010.de
www.rienaecker.de

tekst: Eva De Fré

D2S INTERNATIONAL – EXPERT IN GELUID & TRILLINGEN, DYNAMISCHE SYSTEMEN & STRUCTUREN

Ons studie bureau biedt een volledig geïntegreerde benadering aan voor het akoestisch comfort, de geluidsisolatie en het trillingsvrij gedrag van gebouwen en structuren.

Bouwakoestiek

Dimensionering van de buiten- en binnenmuren van een gebouw, geluids- en trillingsvrije opstelling van technische installaties en correctie van de nagalmtijd

Zaalakoestiek

Zaalakoestiek: conferentiezalen, auditoria, theaters, studio's

Technische Installaties

Integratie van technische installaties in gebouwen en akoestische isolatie van technische ruimtes

Structurele Trillingen & Funderingen

Structurele analyse van gebouwen en installaties; anti-trillingsontwerpen voor gebouwen en funderingen

Elektro-Akoestiek

Elektro-akoestisch ontwerp voor theaters, stations en zalen

D2S International – Jules Vandenbemptlaan 71 – 3001 Heverlee – 016-23 89 88 – www.d2sint.com

www.acco.be

Rijweg 173
3020 Herent
Tel 016 628010
Fax 016 628029

OPENINGSTIJDEN
Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot
12.30 en van 13.00 tot 17.00

Eurostation

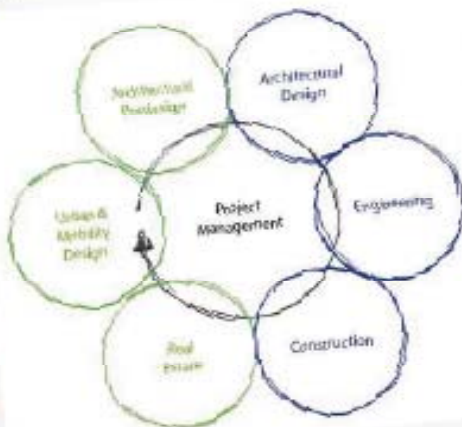
Eurostation is een dynamisch multidisciplinair studie bureau gespecialiseerd in de duurzame ontwikkeling van stations en hun omgevingen in binnen- en buitenland.

Onze visie

Een stationsomgeving is de motor voor vernieuwde stedelijke ontwikkeling.

Activiteiten

We verzorgen een stationsproject van a tot z.

Indrukwekkende projecten

Meer info?

Meer informatie over onze projecten vind je op www.eurostation.be

SIKKENS HEALTHCARE

Een totaaldiagnose voor projecten in de zorgsector.

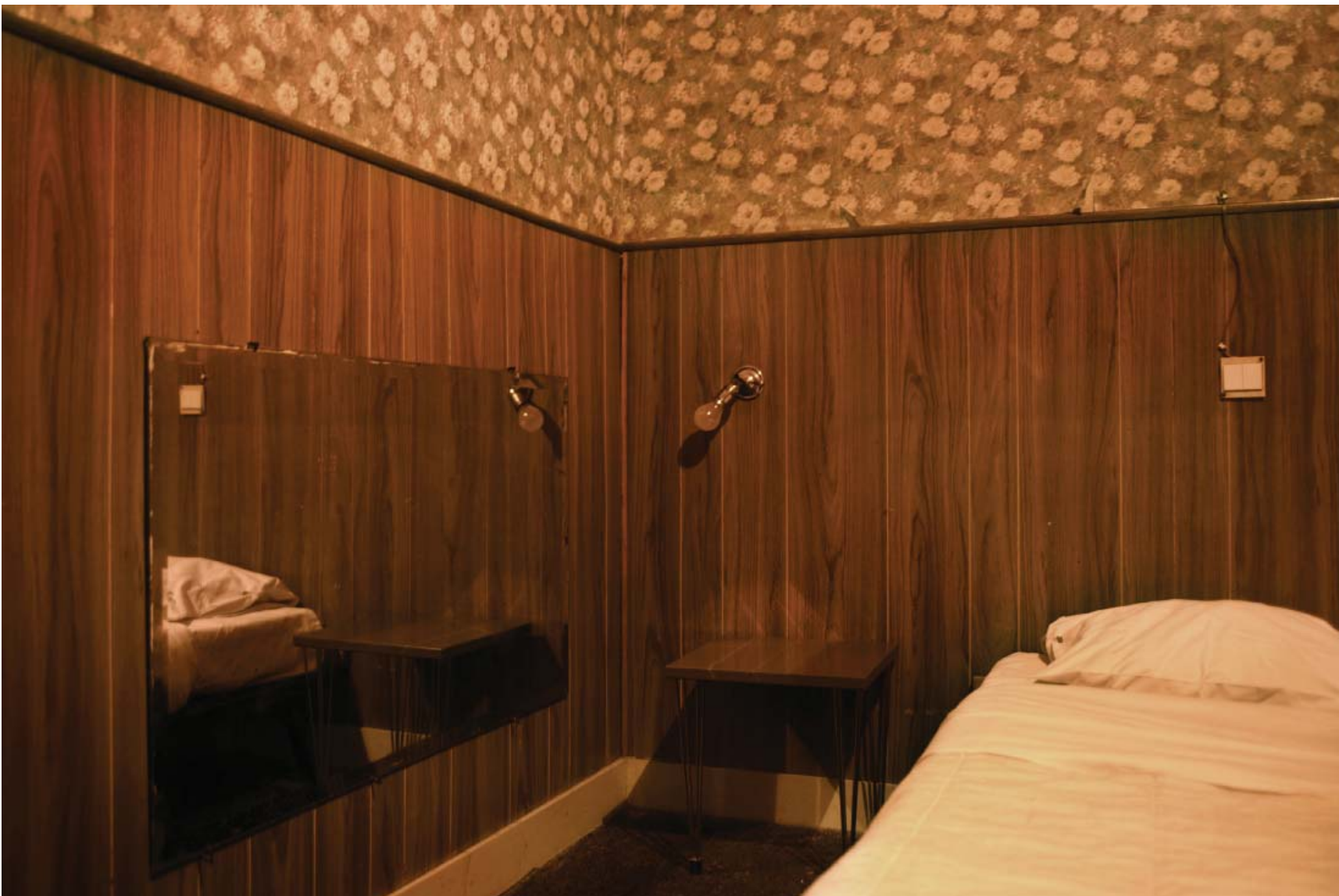
Het Sikkens Healthcare concept is een antwoord op de soms zeer complexe vragen uit de zorgsector. De basis is een totale scan van het project: een grondige analyse, een professionele dienstverlening vóór, tijdens en na het project én een welbepaalde kleurenpak met het oog op een maximaal "well-being" effect. Het specifieke gamma Sikkens kwaliteitproducten garandeert het succes van elk project. Nieuw is Alpha SanoProtex, een binnenmuurverf op waterbasis met een actief antibacterieel middel op basis van zilver.

www.sikkens.be

ALPHA SANOPROTEX

sikkens

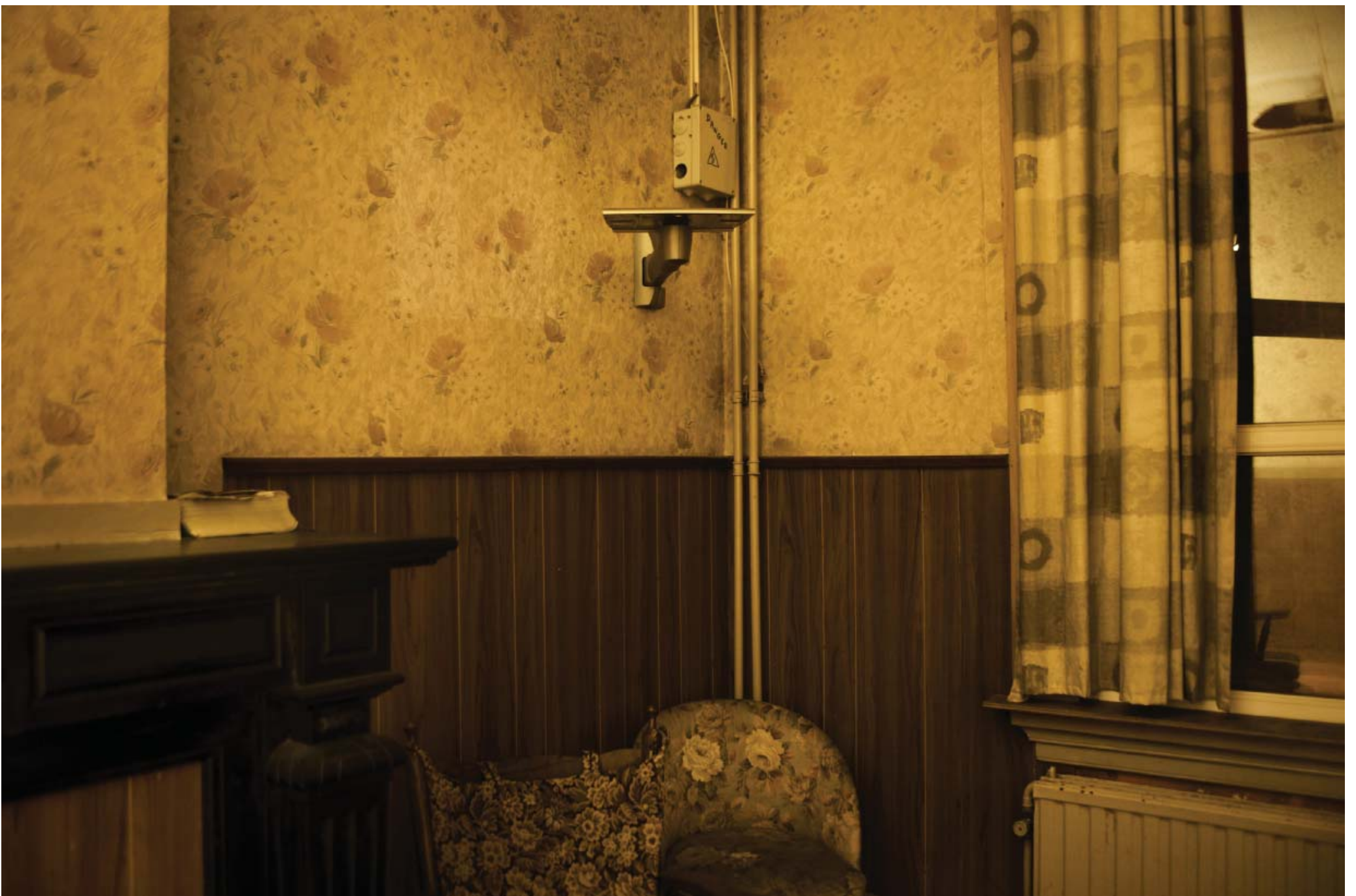

EXTERIEUR / INTERIEUR

foto's: Sanne De Wilde

SPELEN MET OPEN EN GESLOTEN

JAN DE MUYNCK EN ZIJN EIGEN WONING TE VILVOORDE

tekst: Anne-Sofie Verheyen & Loes Vandenberghe - foto's: Hannelore Veelaert

Voor deze editie van (t)huiswerk, ontmoeten we Jan Demuyck in zijn eigen woning te Vilvoorde. Voor hij zich met zijn gezin in deze iets landelijkere omgeving settelde, woonde hij in Sint-Joost-ten-node, in een klein appartement op de 25ste verdieping met een fantastisch uitzicht over de stad. Dit appartement bleek echter niet ruim genoeg om comfortabel te wonen met 2 opgroeiende kinderen. Na een lange zoektocht naar een alternatief kreeg deze nood aan ruimte ten slotte voorrang op de wens in de stad te wonen.

De site vonden ze eerder toevallig. Vanwege de vreemde vorm is het op het eerste zicht misschien geen aantrekkelijke en zeker geen voor de hand liggende site. Niet alleen plooit het zich in een L-vorm rond een andere (reeds bebouwde) kavel, maar het wordt eveneens zowel voor- als achteraan door woonstraten begrensd. Hiertussen overbrugt het maaiveld een hoogteverschil van zes meter. Bovendien sluit de buurwoning zich volledig af door twee relatief hoge blinde gevels, waaronder één wachtgevel. Dit laatste, toch wel vreemde, lot van de verkaveling raakte men dan ook, bij wijze van spreken, aan de straatstenen niet kwijt. De architect zag hier echter potentieel en ging de uitdaging aan om op deze bijzondere kavel een kwaliteitsvolle woning te bouwen.

INPLANTING?

De inplanting werd in grote mate bepaald door de bestaande woning op het aanliggende perceel. De architect ziet het gebruik van wachtgevels als een typisch aspect van de Belgische bouwcultuur. Zo wijst hij er op dat woningen altijd ontworpen worden met voorgevels, maar dat als je rondkijkt het vaak de wachtgevels zijn die het meest prominent voorkomen. Stedenbouwkundige voorschriften stellen dat tegen een wachtgevel een mooi aansluitende rijwoning hoort. De architect koos er hier echter voor om volledig los van de reeds bestaande wanden te bouwen. Zo wordt het hele volume van de bestaande woning als losstaand behouden. De nieuwe woning werd hier helemaal op georiënteerd. De zijgevel die kijkt op de wachtgevel is radicaal open, alsof het een doorsnede door het gebouw is. Deze gevel is geheel uitgevoerd in glas. De andere gevels zijn bijna volledig gesloten, op enkele vensters na. Deze zijn er eerder op gericht de geslotenheid te benadrukken dan die teniet te doen en willen specifieke punten in de kijker zetten. Zo geeft in de achtergevel een klein maar strategisch geplaatst venster een zicht op bijna de volledige tuin.

De wachtgevel is zeer ruw afgewerkt met zwart bitumen. Daardoor lijkt het niet vanzelfsprekend dat de architect ervoor

koos zijn woning hiernaartoe te oriënteren. Volgens de architect is het echter net het contrast tussen het oude, verweerde bitumen en het glas dat een grote charme met zich meebrengt. Bovendien geeft de nabijheid van de wachtgevel, die de architect zelf aangeeft als een soort vierde binnenmuur, intimiteit en geborgenheid aan de ruimtes in de woning. Daarenboven verhindert deze ook oververhitting en overbelichting.

INDELING?

Om het hoogteverschil te verzachten wordt het volume aan de voorkant een half niveau verzonken ten opzichte van het straatniveau. Dit is niet alleen meer budgetvriendelijk dan werken met split-levels, maar geeft ook meerwaarde aan de buitenruimte. Zo wordt via een steeg tussen de woning en de wachtgevel het binnenkomen op een vloeiende manier opgelost. Met een betonnen trapje daal je een half niveau naar de voordeur in de zijgevel. Hierdoor wordt op een zeer compacte bouwruimte toch een verlengd binnenkomen gecreëerd. Ook zorgt de steeg voor een vlotte verbinding tussen de straat en de tuin. De voordeur kan meteen als achterdeur dienen. Met zo'n 120 m² heeft de woning ongeveer de grootte van een driekamerappartement. Hoewel dit redelijk klein is, zeggen de

bewoners toch zeer aangenaam te wonen. Dit heeft te maken met de verticale verspreiding van dagruimtes doorheen de woning. De opbouw van de woning is zeer open en eenvoudig. De drie opeenvolgende niveaus werden niet ingedeeld op de klassieke manier, maar afgestemd op een nieuw soort horizontale verdeling per niveau met een dagzone aan het glas en een nachtzone aan de gesloten wand. Dit resulteert in verschillende karakters aan dagruimte op ieder niveau. Op het laagste niveau vinden we inkom, bureau en zitruimte bij een kachelte aan de glaskant en een grote slaapkamer met badkamer tegen de blinde muur. De slaapkamer kijkt via een strategisch geplaatst raam uit over de tuin en krijgt hiermee ook voldoende daglicht binnen. Een niveau hoger zijn de keuken en woonruimte te vinden. Een kastenwand met geïntegreerde keuken strekt zich hier uit over de volledige lengte van de gesloten wand. Het bovenste niveau is het gebied van de kinderen, met een speelruimte met piano aan de glaskant en twee slaapkamers en een kleine badkamer aan de gesloten kant. De slaapkamers zijn voorzien van dakramen om toch lichtinval te hebben. Iedere verdieping heeft zijn eigen accent, waardoor niet iedereen zich altijd in dezelfde ruimte bevindt, maar er een verspreiding ontstaat. Zo kan bijvoorbeeld iemand beneden aan de computer werken, terwijl iemand kookt op het gelijkvloers en een ander boven piano speelt. Ondanks deze verspreiding, creëert de openheid van de woning toch een gevoel van verbondenheid. De anderen zijn altijd te voelen of te horen, al is het soms vanwege de akoestiek

moeilijk uit te maken waar ze zich precies bevinden.

LICHTINVAL?

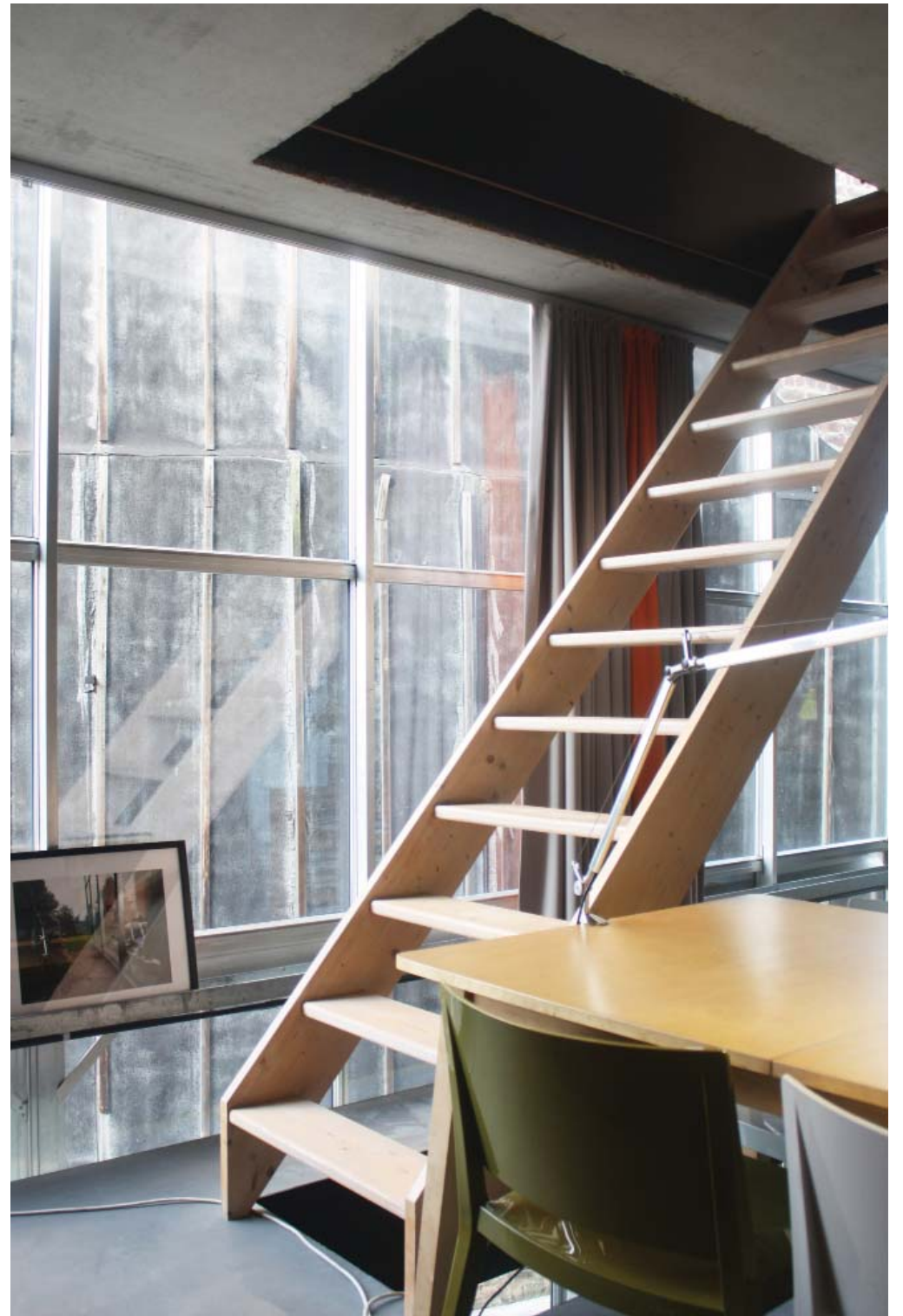
Het lichtspel in de woning is zeer divers. Gedurende de voormiddag komt licht binnen door de dakkoepels in de kinderkamers en via reflectie op de wachtgevel in de leefruimtes. 's Middags staat de zon op de gesloten voorgevel, hier zouden in de toekomst indien gewenst nog enkele zeer kleine perforaties gemaakt kunnen worden, maar deze zijn momenteel nog niet aanwezig. Na de middag schijnt de zon rechtstreeks binnen via de grote glasgevel. Maar hier blijven problemen als overbezinning achterwege. In de winter staat de zon namelijk voldoende laag en onder een voldoende scherpe invalshoek, terwijl ze in de zomer op het meest kritieke punt achter de nok van het dak van de aanliggende woning draait. De oriëntatie en inplanting van de woning zorgt dus voor een soort natuurlijke zonnewering.

INKIJK?

Privacy en inkijs was een studie op zich. De grote glazen zijgevel is slechts beperkt afgeschermd door gordijnen. Deze zijn niet bedoeld om de gevel volledig af te kunnen sluiten maar eerder om eventuele overbelichting tegen te gaan en het zicht te filteren en selecteren. Een

aspect dat wel een grote invloed heeft op de privacy is het hoogteverschil. Doordat de woning een half niveau lager ligt dan het straatniveau, verhoudt de voornaamste leefruimte zich tot de straat als een bel-etagewoning in de stad. Daarnaast opent de woning zich enkel aan de zijgevel via een smalle steeg, waardoor een toevallige voorbijganger slechts enkele seconden zicht krijgt. Bovendien is de opening zo radicaal dat men niet weet waar eerst te kijken en door een overvloed aan informatie op een te korte tijd, uiteindelijk niets echt waarneemt. Een bijkomende factor is de profilering en geleiding van de gevel die dwars op de kijkrichting van een kijkklustige staat, waardoor een filter wordt georganiseerd. Ook lichtinval speelt een rol. Op bepaalde momenten van de dag zie je als voorbijganger bijvoorbeeld enkel een reflectie van de tuin.

Het privacyprobleem blijkt zich niet te situeren waar men het verwacht; zo bemerken de bewoners dat de mensen op straat de inkijs vaker meer storend ervaren dan zichzelf. Voorbijgangers keren de redenering van het privacyprobleem om en voelen zich gecontroleerd. Er is vanuit de woning immers een grote sociale controle naar de straat toe, wat voorbijgangers een ongemakkelijk gevoel geeft. Vreemd genoeg wijten die dit vervelende gevoel niet aan die sociale controle, maar aan de zogezegde overdreven inkijs.

ANDEREN?

Het 'anders' zijn van de woning zorgt voor een zekere kritiek en reactie, maar daar trekt de architect zich weinig van aan. In zijn ogen is zijn woning dan ook niet speciaal, voor hem is de woning net heel gewoon en bescheiden. De woning werd ontworpen vanuit een in zijn ogen heel logische redenering en gerealiseerd met zeer laag budget. Er werden eenvoudige materialen gebruikt en de afwerking is redelijk bruto. Zelfs de glazen gevel was relatief goedkoop, omdat gebruik werd gemaakt van een systeem vanuit serrebouw. De architect stoort zich hier eerder aan de onredelijkheid en 'close-mindedness' van mensen. Waarom zou hij het wonen niet op zijn eigen manier mogen oplossen als zij dat wel mogen. Hij vindt andere 'normale' woningen vaak ook lelijk, of beter gezegd, gemiste kansen. Hierbij wijst hij niet enkel op de alledaagse mens, maar eveneens op de stedenbouwkundige voorschriften. Hoewel de woning aan de stedenbouwkundige voorschriften voldeed, kostte het de architect toch heel wat moeite een vergunning te bekomen. Hij schrijft dit toe aan een emotionele bevooroordeelde redenering van 'dit kan niet, want dit past niet in mijn wereldbeeld'. Mits een moeilijke, vindingrijke strijd kon de vergunning uiteindelijk toch verkregen worden.

ONTWERPEN VOOR JEZELF VS VOOR BOUWHEER?

Bij het stellen van onze finale vraag 'Wat is nu juist het verschil tussen een woning ontwerpen voor jezelf of voor een bouwheer?' krijgen we een zeer interessant antwoord. Wat de architect opvalt is dat er een soort paradox is in de woningbouw. Langs de ene kant willen mensen een soort 'eigenheid' in hun woning. De woning moet volledig op hen zelf zijn afgestemd en de bijzonderheid van hun individualiteit in de verf zetten. Aan de andere kant ervaart hij als architect dat er een evolutie is naar een soort eenheid, omdat mensen bang zijn om iets niet conventioneels te doen. Maar wonen is naar zijn mening iets heel soepels. Hij gelooft niet in 'wonen' is zus of zo, of 'mijn wonen' is zo. Wonen volgt uit hoe je omgaat met een plek en de randvoorwaarden die je krijgt of gekozen hebt. Daarom is het niet nodig een persoon te kennen om er goed voor te kunnen bouwen. Dit bouwen voor een bepaalde persoon leidt tot woningen die zeer gedetermineerd zijn, waardoor ze snel achterhaald zijn vanwege veranderende gezins- en leefsituaties. Een belangrijke eigenschap van goede architectuur is een zekere soepelheid, zodanig dat iedereen de architectuur kan bewonen op zijn eigen manier. Wonen kan verschillende vormen aannemen.

De architect ziet zichzelf als een slechte architect om voor de markt te bouwen en doet dat daarom dan ook niet of weinig. Voor zijn eigen woning volgde hij een, voor zichzelf, logische weg, gebaseerd op de randvoorwaarden. Maar om deze ontwerpmethode te kunnen toepassen bij het bouwen voor klanten, is een klant nodig die niet erg conformistisch denkt, maar in staat is intellectueel rechtlijnig te redeneren en niet bang te zijn van de conclusie iets anders te doen dan iedereen doet. Het gebeurt vaak dat mensen mee zijn in de redenering, maar als ze het resultaat zien plots een negatieve houding aanmeten omdat het 'anders' is.

Ontwerpen voor zichzelf of voor een klant ziet hij daarom dan ook niet als iets fundamenteel anders, of moeilijker. Het is de instelling van de klant die het grote verschil maakt.

OP VAKANTIE IN EEN BOOM

Als kind droomden we er allemaal van: het bouwen van een boomhut. Sommigen van ons hebben het plezier mogen smaken om deze droom te realiseren. De oprichters van het Zweedse Tree Hotel hebben het zelfs nog een stapje verder gebracht: waarom geen hotel, waarvan elke kamer een boomhut is?

In Lapland, op ongeveer 60 kilometer van de noordpoolcirkel, bevindt zich het dorpje Harads, een kleine gemeenschap van zo'n 600 inwoners. Het dorpje is gelegen aan de rivier de Luleå en wordt omringd door enorme bossen. Het is dit gebied, gedomineerd door bomen en water, dat de setting werd voor dit bijzondere project.

Het belangrijkste uitgangspunt van het Tree Hotel is het zoeken naar een zekere harmonie met de natuur. Het project is een soort heropwaardering van het woud en van de boom op zich. De combinatie van hedendaagse architectuur en een prachtige omgeving moet bezoekers het gevoel geven dat ze één zijn met de natuur, en tegelijk alle moderne comfort bieden.

Voor het ontwerp van de verschillende boomhuizen werden verschillende architecten ingeschakeld. Het is namelijk de bedoeling dat elk van de kamers ontworpen wordt door een andere architect. Elk boomhuis zal worden afgestemd op een thema dat door de architect zelf gekozen wordt. Voorlopig zijn er nog maar zes boomhutten gerealiseerd, maar dit aantal zal worden opgetrokken tot 24 kamers, die binnen vijf jaar voltooid zouden moeten zijn.

Een eerste kamer draagt de naam 'The Bird's Nest' en werd ontworpen door Bertil Harström. Deze boomhut legt de nadruk op een contrast tussen interieur en exterieur. Wat aan de buitenkant een onschuldig - zij het gigantisch - vogelnest lijkt, is aan de binnenkant een uiterst moderne hotelkamer.

De gevel is afgewerkt met eenvoudige takken, die zelfs de ramen subtiel verbergen. Binnen is er plaats voor een gezin met twee kinderen, met slaapkamers die afsluitbaar zijn met schuifdeuren. De boomhut is bereikbaar via een intrekbare trap.

'The Blue Cone' van Sandell Sandberg is ondanks de naam geen blauwe kegel. Het is een rood huisje, gebaseerd op eenvoud en lichtheid. Het is een lichte houten constructie, afgewerkt met berkenhout. Om gewicht te besparen zijn zelfs de ramen van plastic. Zo kon de hut gefundeerd worden op slechts drie kleine punten. Binnenkomen doe je via een hellende loopbrug.

De architecten CYRÈN & CYRÈN ontwierpen 'The Cabin', een hoog opgehangen doos met als prioriteit het uitzicht op de Luleå-vallei. Dit huisje is ook ontworpen met het oog op de toekomstige uitbreiding van het hotel. Een hellende loopbrug geeft toegang tot een uitkijktplatform waaronder de cabine is opgehangen. De bedoeling is dat de volgende boomhuizen hieraan worden verbonden met nieuwe loopbruggen en uitkijktplatformen.

'The Mirrorcube' is een houten constructie, een kubus met een ribbe van vier meter, bekleed met spiegellend glas. Tham & Videgård Architects creëerden zo een gecamoufleerde hut - want de gevels weerspiegelen de omgeving - terwijl er binnenin 360° zicht is. Om te voorkomen dat vogels zich te pletter vliegen tegen de spiegels, werd een infrarode film voorzien in het glas, die alleen vogels kunnen zien. Dit keer is de boomhut te bereiken via een touwbrug.

De 'UFO' combineert twee jongensdromen: een boomhut in de vorm van een ruimteschip. Bertil Harström kreeg dit idee bij het werken aan 'The Bird's Nest'. Hij wilde hier namelijk precies het tegenovergestelde

doen: een moderne, bijna magische vliegende schotel tussen de boomtoppen. De gevel is opgebouwd uit een composietstructuur met patrijspoorten, het interieur bestaat uit comfortabele leefruimtes over meerdere verdiepingen.

'A Room With A View' ten slotte werd ontworpen door Marge Architects. Deze boomhut bestaat uit drie volumes, elk met hun eigen functie, en elk met een eigen specifiek uitzicht. De eetkamer biedt uitzicht op de rivier, de slaapkamer op het bos en de badkamer op de hemel. Net als 'The Blue Cone' is dit huisje bekleed met hout en ondersteund door een aantal hoge palen.

Behalve de kamers bevindt ook de sauna zich in een boom. Deze kreeg de gevleugelde naam 'Tree Sauna' mee. Het Tree Hotel beschikt verder niet over eigen gemeenschappelijke functies. Het personeel, de receptie, het restaurant enz. zijn allemaal terug te vinden in het Brittass Pensionat, een pension op de begane grond, op zo'n vijf minuten lopen van de kamers.

Bij een visie die de natuur als zwaartepunt heeft, krijgt het milieuaspect uiteraard ook een rol. Het is de bedoeling dat de bouw en het gebruik van de verschillende boomhuizen zo groen mogelijk is. Zo werkt het hotel maximaal samen met lokale ontwerpers, bedrijven en leveranciers.

Meer informatie op <http://www.treehotel.se/en/start>.

tekst: Steven Van Bocxlaer

Column

Na een maandenlange aanloop is het eindelijk zover! De ExistenzMaximumWeek is in zicht en belooft wederom een mooi hoogtepunt te worden van het academiejaar. Het afgelopen jaar is er veel gezwoegd, gezweet en afgezien, maar ook gefeest om deze jaarlijkse Existenzhoogmis te kunnen laten doorgaan.

Jullie waren met hoge aantallen aanwezig op onze Bauhousefeesten, CaféCorbusier, WinterCafé en 24uLoop. Daar zijn we jullie meer dan dankbaar voor. Vooral BauhouseMaximum was, ondanks een grote tegenslag met de locatie, een enorm feest met geweldige muziek en uitbundig dansende, feestende mensen. Het is dan ook dankzij deze hoogtepunten dat de ExistenzMaximumWeek mogelijk wordt en zeker de moeite zal zijn.

De grootste uitdaging van de hele ExistenzMaximumWeek is elk jaar opnieuw het vinden van een geschikte locatie om onze activiteiten te kaderen. Na lang zoeken (dit valt echt niet mee in Leuven) hebben we een locatie gevonden en wat voor één! Het is verbluffend wat voor mooie panden er zomaar leeg staan in hartje Leuven. Existenz laat dit niet zomaar gebeuren en werkt zich op dit moment de kleren van het lijf om deze locatie om te toveren tot de hipste plek van de stad.

Aangezien dit jaar het thema 4D is, zal dit worden doorgetrokken in de hele aankleding. Die zal zich vertalen in een mooi verhaal over vergankelijkheid waar oud en nieuw een interessante dialoog met elkaar aangaan. We moeten toegeven dat het er al ontroerend mooi begint uit te zien. Enkele trefwoorden die we u al graag meegeven zijn onder andere opblaassculpturen, tractordeur, tennisplein, sofasessions...

De ExistenzMaximumWeek draait niet alleen om het opzetten van een schitterende locatie. Gedurende deze week worden naar jaarlijkse gewoonte verschillende workshops, lezingen, avondactiviteiten,... voorzien. Dit alles gekaderd binnen het jaarthema en verschillende aspecten waarmee architectuur in aanraking komt. Ook hiermee zijn we al even bezig om een brede waaier aan diverse activiteiten en lezingen voor u te selecteren. Hier zijn enkele kernwoorden: strobalembouw, graffiti, quiz, cocktailfeest,...

Door het schitterende werk van voorgaande Existenzjaren wordt de lat elk jaar opnieuw hoger gelegd. We kunnen dan ook niet anders dan het beste van onszelf te geven.

Om nog even de voorgaande voorzitter te citeren: Existenz is niet zomaar een organisatie van studenten, het is meer een levensstijl.

Pieter Vandenhoudt
Vice-voorzitter
Existenz 2010-2011

BNP PARIBAS
FORTIS

Kantoor Gingelom

Steenweg 152
3890 Gingelom
Tel: +32 (0)11 88 04 50 | Fax: +32 (0)2 228 14 57
gingelom@bnpparibasfortis.com

CBFA-nr: 067064 cA-cB

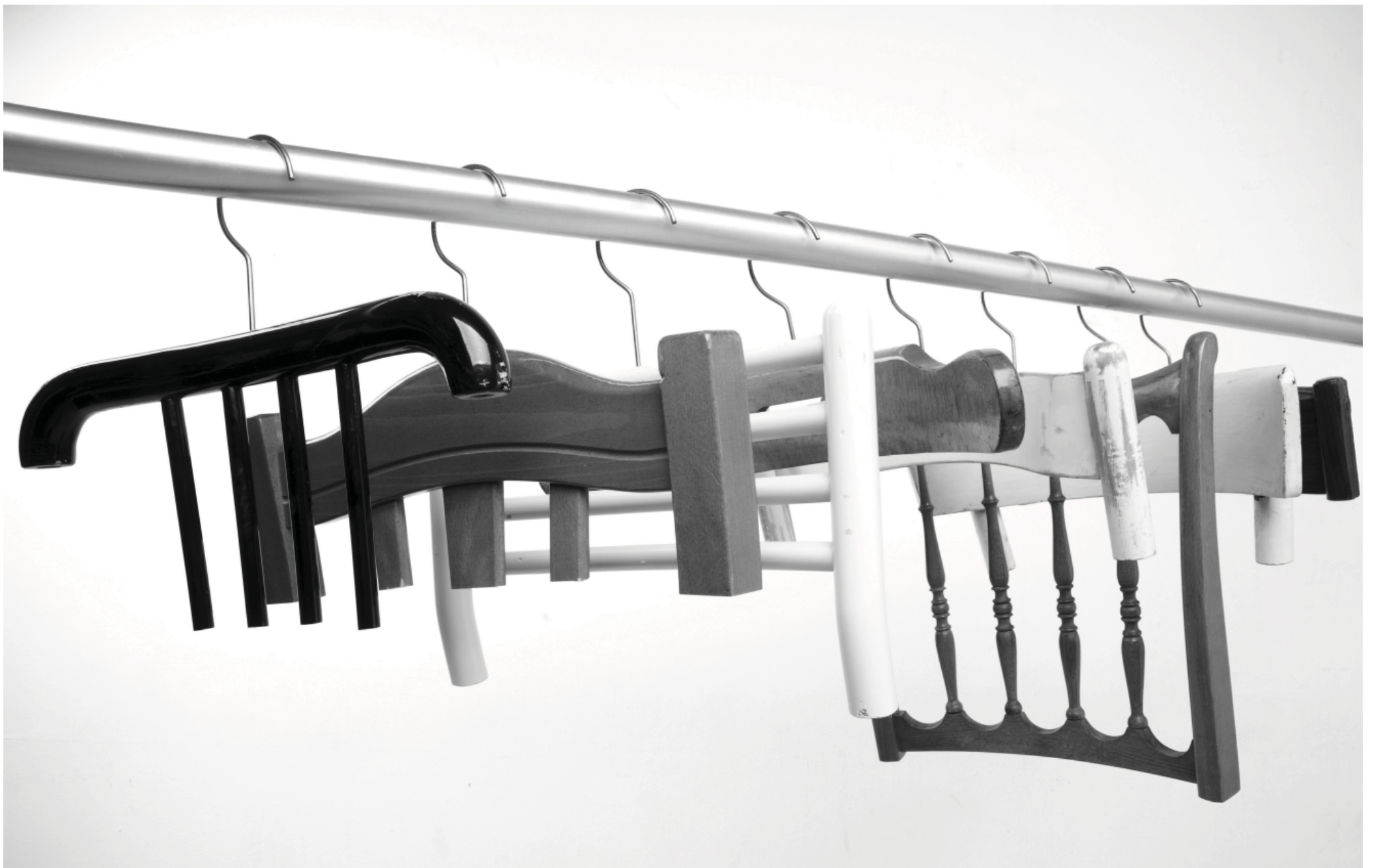
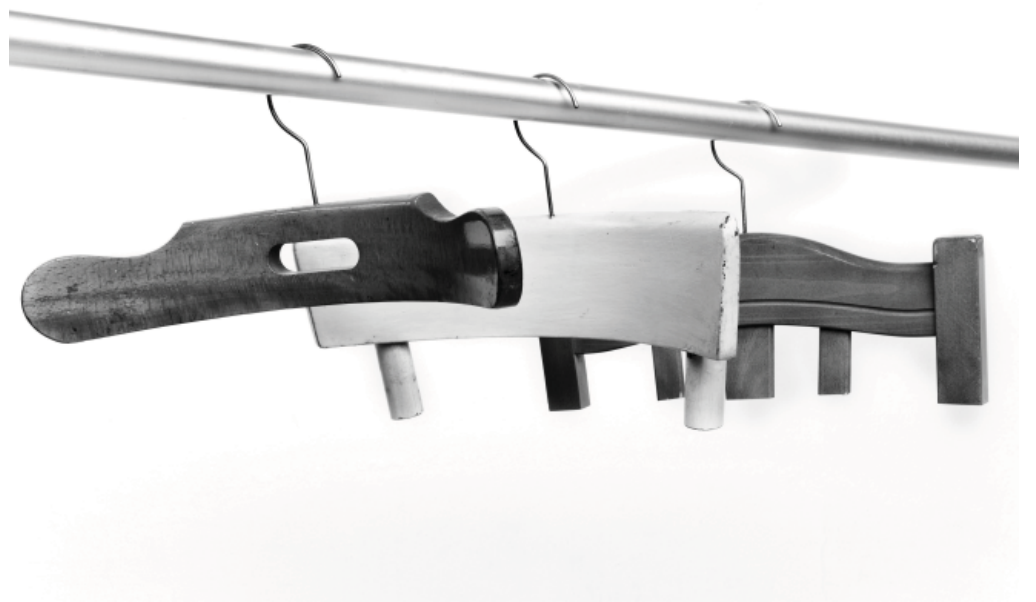
TOT WAAR REIKT ARCHITECTUUR? WAT IS GEEN ARCHITECTUUR MEER? WAT IS NOG NET WEL ARCHITECTUUR? WELKE ANDERE DISCIPLINES SLUITEN AAN BIJ ARCHITECTUUR? IN DEZE RUBRIEK WORDEN DE GRENZEN VAN DE ARCHITECTUUR AFGETAST. ER WORDT VERDER GEKEKEN DAN ALLEEN HET GEBOUW. IN ELKE EDITIE ZULLEN EEN AANTAL INTERESSANTE PROJECTEN UIT DIVERSE DISCIPLINES BEKEKEN WORDEN. DEZE EDITIE RAKEN WE PRODUCTDESIGN, MEUBILAIR EN KUNST AAN.

tekst: Koen Moesen

Wat doe jij met oude stoelen? Antonello Fusè heeft alvast een creatief antwoord op deze vraag gevonden. Dit antwoord draagt de naam 'Abitudini', Italiaans voor 'gewoontes'. Iedereen kent wel de gewoonte om kledingstukken op de rugleuning van een stoel te hangen. Antonello heeft deze gedachte verder gezet bij het recyclen van versleten of kapotte stoelen. De rugleuning heeft hij op verschillende plaatsen afgezaagd. Vervolgens heeft hij er enkel bovenaan een eenvoudige stalen haak aan toegevoegd. Het resultaat zijn diverse unieke klerhangers. Wie interesse heeft om zijn klerhangers met deze vrolijke exemplaren te verrijken, kan eens een kijkje nemen op:

<http://www.resign.it/products>

ABITUDINI

EEN THEETAFFEL MET GEVOLGEN...

Het afstudeerproject van Jeonghwa Seo aan de Design Academy Eindhoven is een zeer opvallende theetaffel. Dit buitengewone meubelstuk is gemaakt in samenwerking met Hanna Chung. Wat maakt deze tafel nu zo bijzonder? Het ontwerp is ontstaan uit de vraag of ook een immateriële cultuur de bron van een ontwerp kon zijn. Het doel was om de gedachtegang van een lokale cultuur als ontwerpcontext te stellen.

In dit geval hebben ze de typische mentaliteit van de Oosterse cultuur vertaald in een ceremoniële theetaffel. Oosterlingen geloven dat een kleine verandering van een individu of een voorwerp een grote invloed op de samenleving kan hebben. Dit maatschappelijke fenomeen wordt het 'rimpel-effect' genoemd. Op het tafelblad is een dun laagje water aangebracht. De schoteltjes onder de theekopjes drijven op het water. Wanneer je het theekopje op het schoteltje plaatst of het ervan afneemt, zullen er vanaf het schoteltje concentrische golven in het water ontstaan. Deze rimpels bewegen dan over het volledige tafelblad.

De kleine handeling heeft dus een impact op de volledige tafel. Dit visualiseert de diepere psychologische betekenis uit de Oosterse cultuur.

Door deze Oosterse gedachtegang in het ontwerpproces te beschouwen, probeerden Jeonghwa en Hanna de fundamentele aard van de lokale cultuur te vatten. In het Oosten is het de gewoonte om mensen te leren kennen via een theeceremonie. Hierdoor wordt in dit ontwerp het sociale en het psychologische met elkaar vermengd. Met dit ontwerp willen ze ook het belang van de lokale mentaliteit beklemtonen, wanneer ontwerpers te maken krijgen met een cultuur als ontwerpcontext. Door ook de culturele psychologie te beschouwen, zal men ieders cultuur beter begrijpen in deze geglobaliseerde wereld.

Het Zuid-Koreaanse duo heeft vandaag een ontwerpstudio in Nederland en in Zuid-Korea. Meer informatie over het werk van Jeonghwa en Hanna kan je vinden op onderstaand webadres.

<http://www.hannaseo.com>

Ierland is in Leuven te gast met hedendaagse architectuur. Een jonge generatie Ierse ontwerpers maakt met een nieuwe verfrissende kijk boeiende architectuur, wars van het traditionele beeld van de Ierse bouwcultuur. Zij hanteren een globalere architectuurtaal met ruime aandacht voor materialiteit, ruimtelijkheid en sociale context. Vooral frappant is dat de Ierse architectuurpraktijk duidelijke parallellen met de Belgische situatie vertoont.

Stad en Architectuur vzw wil daarom deze Ierse architectuur in de verf zetten. Samen met de architectuurvereniging Archipel werd een reeks initiatieven op touw gezet rond hedendaagse Ierse architectuur met als resultaat: twee lezingen door Ierse architecten, een Ierland reis en een reizende tentoonstelling over Ierse architectuur.

De tentoonstelling moet een mooi overzicht van het recente Ierse architecturaanbod geven. Dankzij een intense samenwerking met het AAI (Architectural Association of Ireland-Dublin) duikt Stad en Architectuur in de archieven om een selectie te maken van de genomineerde projecten van de laatste AAI Awards (jaarlijkse nationale architectuurprijs), die representatief is voor de Ierse architecturale ontwikkeling van de afgelopen 7 jaar.

TENTOONSTELLING: RECENTE IERSE ARCHITECTUUR

Stad en Architectuur vzw heeft de afgelopen jaren het werk van enkele Ierse architecten getoond binnen de internationale lezingenreeks AUDITORIUM. Wat deze lezingen bijzonder interessant maakte, was de observatie dat - naast alle ogenschijnlijke verschillen - de Ierse architectuurpraktijk in schaal en problematiek opvallende parallellen vertoont met de Belgische situatie. Zo zijn beide landen onderhevig aan een snelle transformatie van een traditioneel landelijke en kleinstedelijke cultuur naar een postindustriële en postagrarische situatie. In beide landen wordt de recente bouwkunst gelijkerwijze gekenmerkt door het ambachtelijke bouwen met natuurlijke materialen als hout en baksteen en door de toepassing van industriële bouwmethodieken. Het is zeer opmerkelijk dat de Ierse architectuur binnen dit spanningsveld erin slaagt om tot een hoog niveau van architecturale expressie en verfijning te komen.

Om deze boeiende ontwikkeling aan een groter publiek te kunnen tonen, heeft Stad en Architectuur het initiatief genomen om een overzichtstentoonstelling samen te stellen over hedendaagse Ierse architectuur, in samenwerking met de AAI, de 'Architectural Association of Ireland' gevestigd in Dublin.

De AAI organiseert sinds 1986 jaarlijks een architectuurprijs waarvoor recente realisaties uit heel Ierland worden ingediend. Elk jaar wordt er één project met de 'Downes medal' bekroond en worden er een aantal projecten als 'awards' aangewezen. Jaarlijks verschijnt ook een uitgebreide catalogus van de genomineerde projecten.

De overzichtstentoonstelling van Stad en Architectuur toont een selectie van de genomineerde projecten die representatief is voor de architecturale ontwikkeling van Ierland van de afgelopen 7 tot 10 jaar. Deze projecten worden geplaatst in een thematisch kader en zullen nader worden geduid met architectuurtheoretische teksten van Ierse critici.

Ook zullen enkele sleutelprojecten worden getoond en besproken in een videoproductie die op ruime schaal kan verspreid worden. De film, die een reflectie moet geven van tien jaar AAI Awards, wordt geproduceerd onder leiding van Shane O'Toole, architectuurcriticus en oud-voorzitter van het AAI in Dublin.

PRAKTISCH

WANNEER: dinsdag 17 mei > woensdag 6 juli 2011

WAAR: Museum M Leuven Leopold Vanderkelenstraat 28, 3000 Leuven

OPENINGSTIJDEN: di-zo 11u-18u / do 11u-22u | maandag gesloten

CATALOGUS: catalogi van vorige edities 'AAI Awards' (Engelstalig) te koop

INFO: www.stadenarchitectuur.be, www.mleuven.be,
info@stadenarchitectuur.be, T. 016 22 22 39

Stad en Architectuur vzw

Rijschoolstraat 4/201, B-3000 Leuven, T. +32 (0)16 22 22 39 F. +32 (0)16 22 21 08, info@stadenarchitectuur.be, www.stadenarchitectuur.be
rek. nr. KBC 734-3330847-70

POCHPLEIN

LEUVEN

VERLEDEN HEDEN EN TOEKOMST

Het constante af- en aanrijden van de bussen, Fonske als vaste afspreekplaats, het begin of einde van een dagje winkelen, de krantenkiosk met 'De morgen' in het geel aan de zijkant,... Het zijn allemaal elementen die bijdragen aan de activiteit van het voormalige Fochplein. Vandaag is de bushalte verschoven naar de Rijschoolstraat, Fonske is verdwenen en de krant moeten we elders kopen. Want op het Fochplein worden archeologische opgravingen uitgevoerd. Tot verbazing van de Leuvenaars ligt er een hoop geschiedenis onder dit drukke plein, of moeten we het een verkeersknooppunt noemen? Door al die bedrijvigheid was er immers nog weinig sprake van een plein.

DE GESCHIEDENIS VAN HET HET FOCHPLEIN.

Uit de bronnen kunnen we opmaken dat er reeds in de Middeleeuwen een hoop activiteit plaatsvond, al was dit niet in de vorm van een plein. Lange tijd bevond er zich een school op het noordelijke deel van het fochplein. Van 'Klerkenschool' in 1358, naar 'school van de Dorpstraat' (zo noemde de Diestsestraat toen nog) tot 'Pedagogie De Lelie' in 1437. Dit is aangeduid op de afbeelding linksonder met een witte cirkel. De familie Cordemans kocht dit bouwblok in 1808 op en splitste het naderhand in twee met huizen voor particulieren, een café, paardenstallen, etc. Ze voegden er ook een nieuwe feestzaal, theater Frascati, aan toe. Deze was lange tijd de place-to-be voor de Leuvense burgerij, alleszins tot Vader Cordemans stierf. Na zijn dood opteerden zijn zonen ervoor om het bouwblok een andere bestemming te geven, namelijk als doorsteek van de Statiestraat (Bondgenotenlaan) naar de grote markt. Aanvankelijk was dit niet opgenomen in het Masterplan van Laenen (1841), om het verrassingseffect te bewaren bij het aankomen op de markt en om de historische kern af te schermen. Ook moesten hierbij nog een hoop andere panden gesloopt worden, zoals bijvoorbeeld het Brouwershuis dat op de huidige plaats van Fonske stond. Bijgevolg duurde het nog tot 1870 voor het voorstel werd goedgekeurd. Men was van plan om op het einde van de nog te realiseren Statiestraat (Bondgenotenlaan) een nieuw theater te bouwen. Dit is uiteindelijk de Stadsschouwburg geworden zoals we die nu kennen in het midden van de Bondgenotenlaan. Hieruit kunnen we opmaken dat het Fochplein is ontstaan uit een toevallige verkaveling van private eigendommen en dat het niet ontworpen is als plein op zich. In de nacht van 24 op 25 augustus 1914 werd het plein in as gelegd door een brand. Hierbij veranderde het uitzicht van de Statiestraat grondig. Na de eerste wereldoorlog werd men opnieuw gedwongen om na te denken over het al dan niet realiseren van een doorsteek tot de middeleeuwse stadskern.

1437 Bouwblok met school aan de dorpsstraat (nu diestsestraat)

zelfde bouwblok opgesplitst door Cordemans en met nieuw theater.

Er werden een aantal ontwerpvoorstellen ingediend, die allen rond een bloc écran werkten. Het plan van architect E. Janlet voor een ovaal groen plein werd uiteindelijk goedgekeurd. In het midden van dit plein was een gebouw voorzien, maar dit werd wegens geldgebrek niet uitgevoerd. Hierbij verdween de eerder voorziene rechte doorsteek van de nabij gelegen panden en de vorm van het plein zoals we het nu kennen, werd hierbij gedefinieerd. Het plein kreeg ook zijn huidige naam: "Het Maarschalk Fochplein". Ferdinand Foch streed mee aan het Franse front tijdens WO I. Hij heeft echter zeer veel mensen de dood in gejaagd doordat hij meer belang hechtte aan het winnen van de oorlog dan het aantal mensenlevens dat dit zou kosten. Het stadsbestuur opteerde dan ook om de naam van het plein te veranderen. Enkele van de opties waren Sophia Scholl (Duitse verzetsstrijdster) of Fosj plein (hetzelfde uitgesproken, maar geen link met Maarschalk Foch). Deze naamsverandering werd echter niet doorgevoerd, onder andere omdat de Leuvenaars zelf hier niet zo'n probleem van maakten. Bij het uitspreken van de naam wordt immers door weinigen nog de link gelegd met Maarschalk Ferdinand Foch. Tijdens WO II werd het plein echter opnieuw getroffen. Later werden de gebouwen errond opnieuw opgetrokken, de vorm van het plein bleef ongewijzigd.

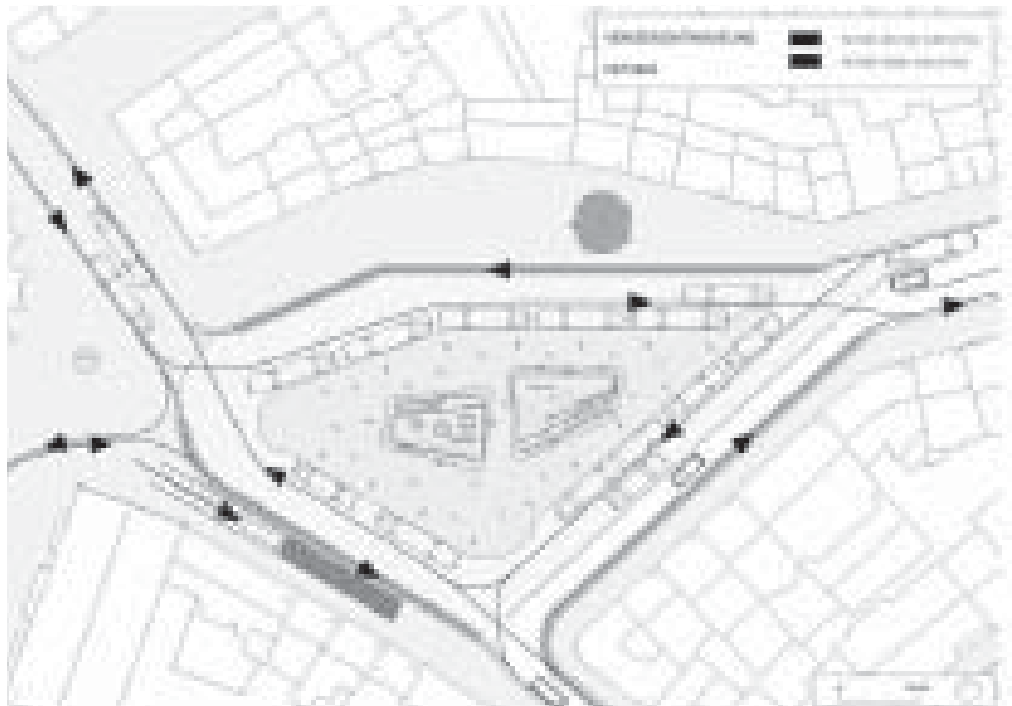
Tijdens de industrialisatie nam de hoeveelheid verkeer toe en werd het omgevormd van groen naar verkeersplein. In 1975 werd het standbeeld 'Fonske' geschonken aan de stad Leuven voor het 550 jarig bestaan van de KULeuven. Beeldhouwer Claerhout gaf de volgende betekenis aan het beeld: "Het is een sculptuur van iemand die, een pils in zijn kop gietende, zijn gedragingen bestudeert". De studentenorganisaties zagen het eerder als een karikatuur van de Leuvense student en doopten hem naar bron der wijsheid: "Fons sapientae" of kortweg "Fonske". Wanneer de

studentenverenigingen iets te vieren hebben wordt het standbeeld aangekleed.

DE TOEKOMSTPLANNEN

De stad ziet het Fochplein het sleutelproject in de verbinding tussen de verschillende winkelstraten en de Grote Markt. Men zag dat dit als het enige rommelig, gefragmenteerde plein tussen het vernieuwde station, vernieuwde oude markt en vernieuwde martelarenplein kwam te liggen. In 2004 werd, via een open oproep van de Vlaamse Bouwmeester, het voorstel van Robbrecht en Daem en Marie-José Van Hee goedgekeurd. Hierbij staat het bus- en fietsverkeer centraal, de lijn wil immers 'meer ruimte voor voetgangers, een comfortabelere infrastructuur voor de busreizigers en een grote fietsenparking.' Centraal op het Fochplein komt een 'perroneiland' waarrond het verkeer zal draaien. Dit eiland zuigt het verkeer als het ware naar het centrum van het plein waardoor 2/3de van het plein onbebouwd blijft. Hierdoor komt er veel open ruimte aan de zonnige kant van het plein. Het eiland wordt bekroond met een opvallend dak van tegels, als een soort schil die op verschillende plaatsen openvouwt, zodat er veel daglicht binnenstroomt en er nieuwe zichten op de omgeving ontstaan. Een ondergrondse fietsenparking voor 350 fietsen vangt het parkeerprobleem van deze weggebruikers op. Verder komen er brede voetpaden, royale zitbanken en nieuwe straatbedekkingen.

Op dit ontwerp kwam echter veel protest van de bewoners. Enkele van de commentaren waren: "Ordinaire afdaken, te weinig fietsenparking, belemmering van het zicht naar de grote markt, gevaarlijk o.w.v. het constant kruisende busverkeer, etc." Hierdoor werd het project op de lange baan geschoven. Het nabijgelegen Margarethaplein was echter dringend aan vervanging toe omdat de riolering niet meer in goede staat was. Hierbij werd ook het wegdek en de voetpaden vervangen, dit gebeurde volgens en in functie van de plannen van Robbrecht en Daem en Marie-José Van Hee.

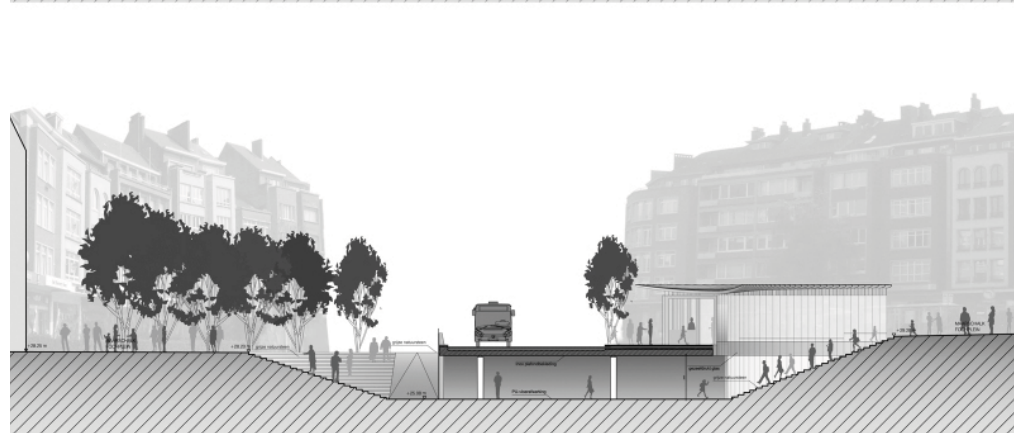
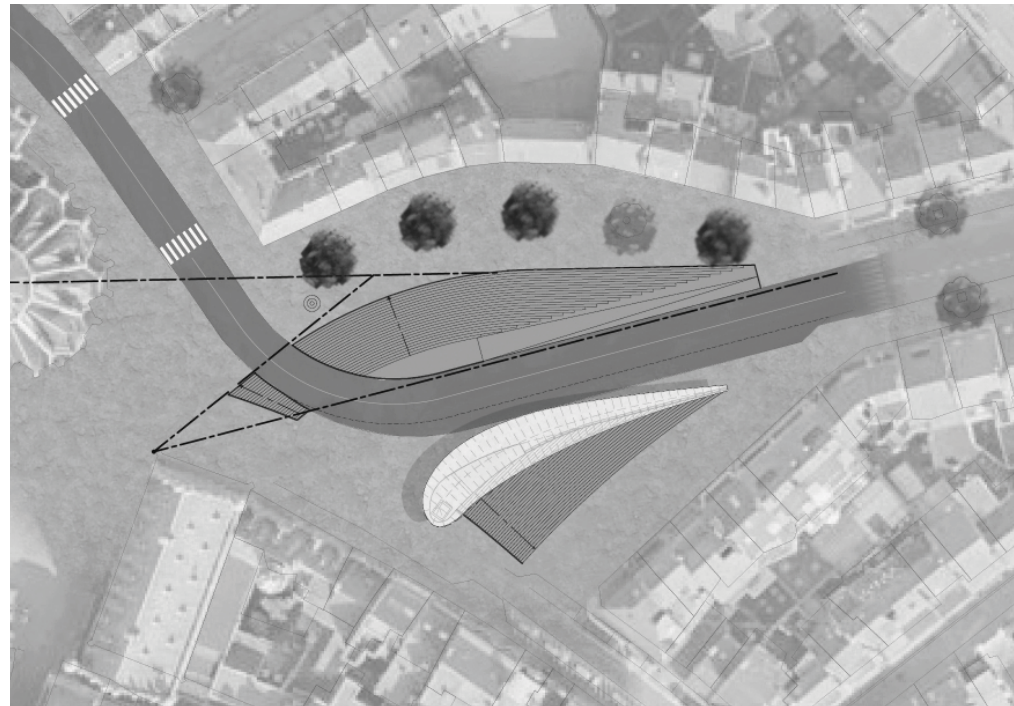

In 2009 werd het plan grondig gewijzigd. Dit gebeurde onder andere aan de hand van een openbaar onderzoek, waarbij het stadsbestuur samen zat met de handelaars uit de buurt. Zo is er in het midden van het Fochplein nog maar één rijweg, met in iedere richting een rijstrook. Het nieuwe plan is van Grontmij in samenwerking met Ney en Partners. Eén groot verschil valt meteen op, de bushaltes worden namelijk uit elkaar gehaald zodat het zicht op het stadhuis niet langer belemmerd wordt. De bussen die van het station komen krijgen een halte aan het Margarethaplein, de bussen die naar het station toe rijden, stoppen op het Fochplein. Dit is een stuk veiliger aangezien de bussen elkaar niet constant moeten kruisen. Ook wordt er een grotere bewaakte fietsenstalling voorzien met 560 in plaats van 350 plaatsen. Deze is op niveau -1 geplaatst en bereikbaar via hellingsbanen en grote trappenpartijen langs weerszijden. De vele toegangen en grote transparante wanden zouden het nodige daglicht in de benedenverdieping moeten brengen. De fietsenstalling wordt bewaakt door velo, net zoals aan het station. De bushaltes zijn minder opvallend; met een glazen afdak in plaats van de in het ontwerp van 2004 voorziene blauwe, opake structuur met tegeltjes. Onder de luifel van de bushalte krijgt ook de eerder genoemde krantenkiosk terug een plaats, Fonske verhuisd naar de zonnige kant van het plein aan de Diestsestraat. Op het Margarethaplein komt een nieuwe luifel voor de bushalte, die uit hetzelfde hout gesneden is als deze op het Fochplein. Dit zorgt voor eehed tussen de beide pleinen.

Bronnen:

- Mozaiek: Editie juni jaargang 1, nummer 1, 2004 p11-12 + foto's
- Fochplein, een geschiedenis als bijdrage voor een archeologisch onderzoek, LHG-Paul Reekmans, september 2009

tekst: Hanne Verstreken - foto's: archief Leuvens Historisch Genootschap

kunstig kot

tekst & foto's: Hannelore Veelaert

Zelf vindt Liesbeth (21, studente burgerlijk ingenieur architect te Leuven) haar kot niet zo bijzonder, maar als er tijdens de housewarmingparty onmiddellijk € 50 geboden wordt om eens de nacht te mogen doorbrengen op haar kot, bewijst dit toch het tegendeel.

Het meubilair komt letterlijk van overal. Op zoek naar een zetel ging ze een week lang dagelijks naar de kringloopwinkel, tot ze er uiteindelijk deze fauteuils vond. Ook het kleine kastje, dat samen met de kapstokken aan de wand dienst doet als kleerkast, komt uit 't Spit. Haar oma was van plan de retro radio met bijbehorende boxen naar het stort te brengen, maar Liesbeth was net op tijd om deze leuke stukken te redden. Het tonnetje vond ze thuis op zolder, de twee olielampjes die erop staan, bracht ze mee van op vakantie. Het pronkstuk van dit kot is echter het schilderij van Nele Tas, dat ze huurt via Kunst op Kot.

<http://www.kunstopkot.be/>

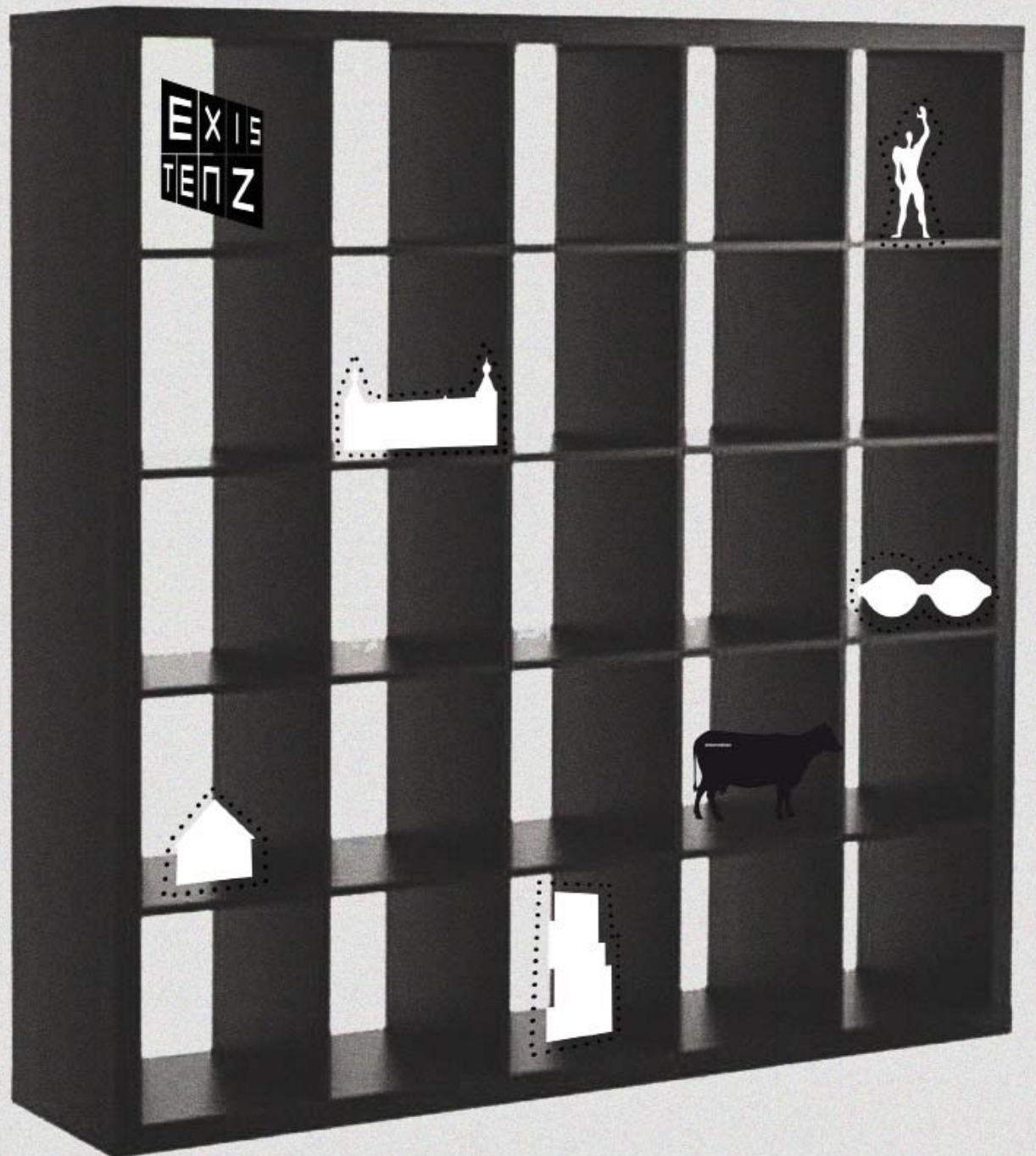

café exposé

zes scholen, één expositie, één bar

27.04.2011 17.00-23.00

Vlamingenstraat 39, 3000 Leuven

Wat is ondernemen?

Groter worden? Of beter?

Reserves aanleggen? Of nu investeren?

En hebt u daarover al met iemand anders gepraat dan met uzelf?

Ondernemen kan vele dingen zijn. Voor de ene is dat een bedrijf opstarten, voor de andere is dat doordacht groeien. Voor nog een ander is het zijn bedrijf overlaten. Gelukkig bestaat er een bank die samen met u recht naar de essentie gaat: wat is ondernemen voor u en uw bedrijf? In welke fase uw bedrijf zich ook bevindt, we bekijken met u de essentiële parameters ervan en begeleiden u graag doorheen het proces. Maak een afspraak met uw vaste vertrouwenspersoon of ontdek er meer over op www.dexia.be/professioneel

samen naar de essentie

DEXIA